

DARBININKAS

XLI NR. 62

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, R UGP. - AUGUST 28 D. 1956 M.

Redakcija - GLenmore 5-7281
Administracija - GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

Iš Sibiro grįžo vysk. Ramanauskas

Vyskupas Pranciškus Ramanauskas, kaip praneša iš Lietuvos, esąs iš Sibiro sugražintas į Telšius.

Jis buvo suimtas 1946 gruodžio mėn. tiesiai iš Telšių katedros. Jam nebuvo leista pasiimti nei skrybėlės, nei apsiausto. Tuo metu žmonės kitaip negalėjo pareikšti savo solidarumo su suimtuojų vyskupu kaip tik susirinkdami į bažnyčią ir sugiedodami "Marija, Marija, palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo baisaus..."

Vyskupas Ramanauskas yra dabar 63 metų amžiaus. Į kunigus buvo išventintas 1917. Telšių vyskupu augziliaru išventintas 1944 pradžioje.

Mirė Londono kard. Griffinas

Anglijos kardinolas ir Westminsterio arkivyskupas Bernardas Griffinas mirė nuo širdies ligos, susilaukęs 57 metų.

Kardinolų kolegija sumatė, kad jo mirtimi iki 61 vietos įprastinio skaičiaus 70.

Dar kelias dienas prieš savo mirtį jis buvo paraginęs tikinčiuosius melstis už taiką ir teisybę ryšium su Londono konferencija dėl Sueso kanalo. Tai buvo vienas iš ženklų, kaip kardinolas ėmė į širdį pasaulio politinius įvykius, kuriuose reiškėsi kova tarp laisvojo pasaulio ir komunizmo. Kardinolas Griffinas buvo žinomas kaip aktyvus kovotojas prieš komunizmą, aktyvus socialinės globos ir pagalbos nuo komunizmo nukentėjusiems organizatorius, kuris padėti pažinti stenešį savo akim, lankydamas tuoj po karo Italiją, Vokietiją, Kanadą, Ameriką ir net Lengiją (1947).

Westminsterio arkivyskupu buvo paskirtas tik 1943, o kardinolu 1945. Turėdamas 46 metus, jis buvo jauniausias kardinolų kolegijoje.

Kardinolų kolegijoje liko 61 narys po Griffino mirties. Nuo popiežiaus Pijaus XII valdymo pradžios mirė jau 56 kardinolai. Iš jų 12 buvo paskirti jau šio popiežiaus.

Kardinolų kolegijoje liko 61 narys. Iš jų 21 yra italai. Amerika turi 4 kardinolus, Prancūzija 7, Ispanija 4, Brazilija 3, Argentina, Kanada, Vokietija ir Portugalija po 2, Armėnija, Australija, Belgija, Čilė, Kolumbija, Kuba, Ecuadoras, Vengrija, Indija, Airija, Lenkija, Sirija, Jugoslavija po vieną.

POPIEŽIUS INNOCENTAS XI PRIPAŽINTAS PALAIMINTUOJU

Popiežius Pijus XII jau paskyrė dieną š. m. spalio 7, kada bus paskelbtas palaimintu juo popiežius Innocentas XI.

Innocentas XI mirė 1689. Byla jo beatifikacijai buvo pradėta 1714, truko visą aštuonioliktą amžių, paskui buvo atidėta ir tik dabar pristata iki galo.

• Otto John, buvęs Vokietijos saugumo šefas, parbėgęs iš kom. Vokietijos, nutartas apkaltinti kaip krašto išdavikas ir perduoti teismui. Tardymas truko jau 8 mėnesius.

OLANDIJOS Princesė Beatrice atostogose Graikijoje.

Prezidentas apie Sovietų bombą

Amerikos prezidentas pasiskelbė, kad Sovietai vėl susprogdino vandeninę bombą. Ji turėjusi būti apie milijoną tonų dinamito stiprumo. Susprogdinta rugpjūčio 24 pietų vakarų Sibire, į šiaurę nuo Indijos. Pakistano bei Afganistano ir į vakarus nuo Kinijos. Amerika į tai kreipia labai daug dėmesio ir pabrėžia, kad ginklavimosi kontrolė yra būtina norint pasiekti tikro nusinklavimo.

Vaikų grobikam nepasiseka

Vaikų grobikam nepasiseka. Jie susekami, bet tai neatbaido vis naujus ir naujus to piktadarybės mėgėjus. Ryšium su nauju susijaudinimu dėl susekto Weinbergerių kūdikio piktadario, prisimenama, kad nuo garsiausio Lindberghų vaiko pagrobimo per tuos 24 metus buvo 5 atsitikimai, kad kūdikiai, pagrobti nuo tėvų, buvo rasti negyvi. 6 kūdikiai buvo gražinti. Nuo 1932, kada FBI įstatymu buvo pavesta imtis šiu būdu, iš 516 atsitikimų, tik dviejų piktadarių nebuvo išaiškinti. Vienas iš tų dviejų atsitikimų buvo 1938 New Rochelle. Euvo pagrobtas 12 metų Peter David Levine ir jo kūnas buvo rastas po trijų mėnesių. Kitas buvo 1936 Tacoma, Wash., kur 10 metų Charles Mattson buvo rastas negyvas, sudaužytas ir surištas.

Tacoma prieš metus buvo ir kitas atsitikimas, kad 9 metų Charles Weyerhaeuser buvo gražintas už 200,000 dol. Bet FBI susekė tris piktadarius ir dar atgavo 150,000 dol.

Labiausiai pagarsėjo Bobby Greenlease, 6 metų pagrobimas Kansas City. Grobikė paėmė vaiką tiesiai iš mokyklos, pasisakiusi esanti jo teta. Grobikai pareikalavo 600,000 dol. Vaikas buvo rastas negyvas. Piktadariai Carl Austin Hall ir Mrs. Bonnie Brown Heady buvo susekti ir mirė dujų kameroje 1953.

Pirmasis garsiausias grobikas buvo 1932. Tai Lindberghų 20 mėnesių vaiko pagrobimas. Nors už jį buvo sumokėta 150,000, bet vaikas buvo rastas negyvas. Nusikaltėlis buvo susektas — Bruno Hauptmann ir nužudytas elektros kėdėje 1936.

• Darbininkų unijos CIO New Yorke valstybėje savo konferencijoje nutarė palaikyti rinkimuose demokratų.

Maskva ėmė grasinti dėl Sueso

IS PLATESNĖS KONFERENCIJOS SUESO KLAUSIMAS PERK ELTAS Į ŠIAURESNE

Londono konferencijos pabaigoje 18 valstybių išrinko 5 asmenų komisiją pranešti Egiptui apie 18 nutarimą. Komisijai pirmininkauja Australijos min. pirm. Menzies.

Išvykdamas iš Londono namo, valst. sekr. Dulles pareiškė pasitenkinimą konferencija ir viltį, kad reikalas bus sutvarkytas taikiu būdu.

Sovietų ministeris Šepilovas pareiškė spaudos konferencijai: 22 valstybių konferencijoje pralaimėjo jėgos, kurios Sueso kanalui norėjo primesti "kolonistinius reikalavimus"; penkių komisiją atsiskaitė pripažinti visos konferencijos išrinktą; įspėjo Vakarų, kad karinių priemonių pavartojimas prieš Egiptą bus laikomas JT chartos "flagrantišku sulaužymu".

Maskvoje Chruščiovas pridėjo: jei Vakarai imsis jėgos prieš Egiptą, arabai nebus palikti vieni; jų reikalas teisingas, ir jų puseje stos kovoti "savanoriai".

Tai įspėjimas ir grasinimas, kad Egiptas virs antra Korėja ar Indokinija, kur Sovietai kariauja, prisidengdami "savanorių" vardu.

Prancūzų vyriausybėje Lon-

dono nutarimai buvo pritari labai šaltai. Kai kurie vyriausybės nariai vertino, kad reikalas nepasistūmė nė kiek pirmyn, nes Sueso klausimas iš Londono konferencijos bus perkeltas į kitą konferenciją — penkių komisijos ir Egipto. Tuo Egiptui pasiseka laimėti laiko. Tačiau min. Pineau pabrėžė savo taikingumą. Esą jei Egiptas ir atmes 18 nutarimą sudaryti kanalui tarpautinę priežiūrą, tai bus su Egiptu toliau deramasi, prieš imantis karinių priemonių. Prancūzai tuo tarpu karinius pasirengimus stiprina.

Egiptas sutiko derėtis su komisija. Tik spauda skelbė, kad Vakarų siūlymas nepriimtinas. Esą konferencija pasibaigė, krizė prasidėjo.

• Egiptas įsakė išsikraustyti trim vakarų korespondentams per 48 valandas.

Nušovė ir... protestuoja

Kom. Kinijos radijas pasiskelbė, kad jų lėktuvai nušovė ketvirtadienį nacionalistinės Kinijos lėktuvą. Tai ir yra tas lėktuvas, kurio pasigedo Ame-

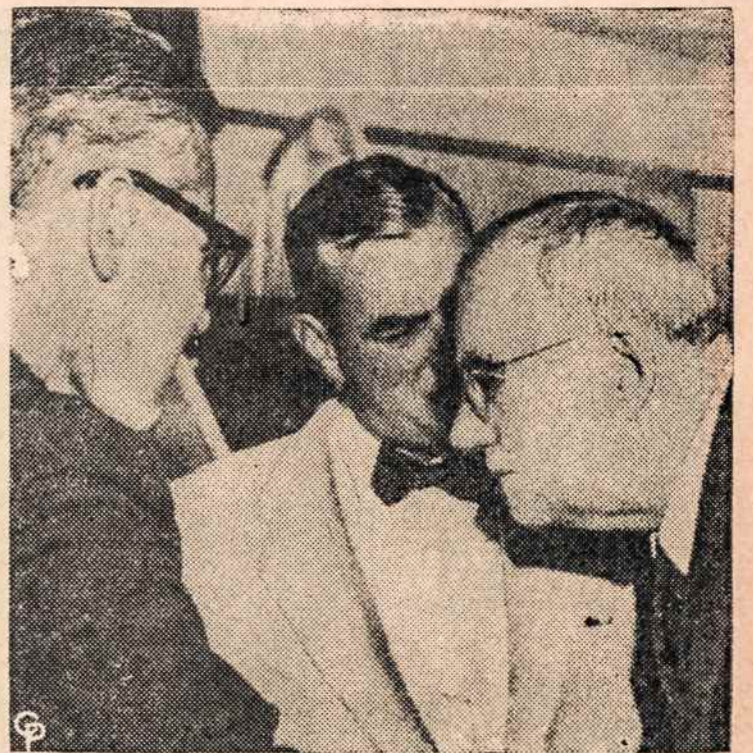
rikos laivynas ir su kuriuo žuvo 16 žmonių.

Amerikos laivynas ir lėktuvai tesurado tik vieno lėktuve buvusio asmens lavoną, kuris pasirodė šuvių sužalotas. Kinija pasiskelbė kaltinimus Amerikos aviacijai, kad ji, beieškodama lėktuvo liekanų, daug sykų pažeidusi Kinijos teritoriją. Amerika uždraudė Japonijoje ką nors skelbti apie lėktuvo katastrofą. Neleidžiama net dėti žuvusiųjų šeimos narių fotografijų.

ISVADOS IS LONDONO KONFERENCIJOS

NYT korespondentas iš Londono rašo, kad mažųjų valstybių diplomatai Londono konferencijoje mato jau Vakarų pralaimėjimą. Čia mato svarbų punktą, nuo kurio Vakarų įtaka Azijos ir Afrikos gyvenime praras vis daugiau savo įtaką. Jie darosi sau išvadas — daugiau taikytis prie Ryčių, vadinas, Maskvos politikos.

• Amerikos sionistų suvažiavimas smerkė Amerikos politiką viduriniuose rytuose. Esą Sueso kanalo nacionalizavimas tai esą Amerikos "apeasmento" arabam padaras.

VALST. SEKR. J. S. DULLES grįžęs iš Londono su savo padėjėjais Herbert Hoover jr. ir Carl W. McCordie.

Kalba jau apie infliacijos pavojų

NYT vedamajame kalba su susirūpinimu apie infliacijos pavojų. Esą vyriausybės paskelbtos pragyvenimo išlaidos rodo, kad jos pasiekė rekordą. Jos augančios dar toliau. Demokratai jau imasi infliacijos reikalą išnaudoti rinkimams.

ŠNIPĄ ATLEIDO

Jungt. Tautos atleido iš vertėjų Sovietų pilietį Viktor Petrovą, kurį Amerika buvo apkaltinusi kaip šnipą. Sen. Eastlandas apkaltino du kitus JT sekretoriato tarnautojus Sovietų piliečius, kad jie prikalbinėjo žmones grįžti į Sovietų Sąjungą. Bet prieš juos dar jokių priemonių nepaskelbta.

• Kariuomenės teismas Amerikos 4 kareivius, kurie išprievartavo 15 metų mergytę vokieitaitę, nubaudė iki gyvos galvos ir 3 po 40 metų. Visi 7 buvo negrai.

ISTORIJA SU ROSENBERGAIŠ NESIBAIGĖ

Priešamerikinei veiklai tirti komitetas išleido dokumentus, iš kurių aiškėja, kaip komunistai nori išnaudoti propagandai šnipu Rosenbergų mirtį. Jie išleido brošiūras, irodinčias, kad Amerikos teismas pasielgė neteisingai, juos nubausdamas. Tokios brošiūros tik Japonijoje išplatinta 150,000, Prancūzijoje 180,000. Tuo tarpu valstybės denartamento paaiškinimo — tik 500. Komitetas sako, kad komunistų propaganda yra skirta Amerikos teisingumui suniekininti. Propaganda šiam reikalui atsiėjusi apie pusę milijono dolerių.

• Graikijoje iš užsienių reikalų ministerijos išvogti slapti dokumentai. Vyriausybė Turkijai įteikė protestą.

Tuo pačiu metu anglai skelbia, kad jie turi dokumentalius įrodymus, jog sukilimą Kipro saloje organizavo arkiv. Makarios, kurį anglai laiko dabar ištremta.

AMERIKOJE IR PASAULY

Svarbieji taškai savaitės politikoje

Su dėmesiu Amerikoje semiami keli dalykai. Pačioje Amerikoje — aiškiniama apie pasibaigusius partijų konventus ir tolimesnę rinkimų kovą.

Didžiausiais pralaimėtojais laikomi Trumanas ir Stassenas.

Trumanas demokratu tarpe nuo šiol nebėra pirmasis veteranas politikas. Ta garbė priklauso Mrs. E. Rooseveltienei, nors metu skaičius ir eitosis pareigos didesni ant Trumano pečių.

Pralaimėjęs Stassenas žadąs paskelbti, kas jį sugundęs imtis kovos prieš Nixoną. Bet jau dabar rašoma, kad jis vargiai bebūsiąs Eisenhowerio antrame štabe. Stasseno dabar einamos pareigos būsiančios prijungtos prie valst. departamento.

Sen. Kennedy nelaikomas pralaimėjęs, nors jį viceprezidentus ir nepakliūs. Jo šalininkai mano, kad dabartinė kova prisidėjo prie jo vardo išgarsinimo, ir 1960 jis bus kandidatas jau į prezidentus.

Nelaikomi laimėtojais nė Nixono kai kurie šalininkai, kurie buvo mane, kad Nixonas yra respublikonu konservatyviojo sparno vadas ir tės Tafto linija. Nixonas nepasidavė ju gundomas griežtai kovoti prieš Stasseną, o jo kalba, raginanti užmiršti asmeniškumus praityje, jiems atrodė derinimasis j "pažangųjį" sparną ir rikiavimasis pagal Eisenhowerį.

Antras savaitės dėmesio taškas — Amerikos ūkyje imama baimintis infliacijos.

Vyriausybė jau ėmėsi kai kurių priemonių. Tačiau susirūpinimas auga.

Už Amerikos ribų gana ramiai buvo sutiktas Amerikos lėktuvo nušovimas prie Kinijos. Bet labai pabrėžtas Sovietų naujos bombos sprogdinimas. Ramią laukiami įvykiai prie Sueso kanalo ir džiaugiamasi, kad Dulles vardas pakilo Edeno akyse.

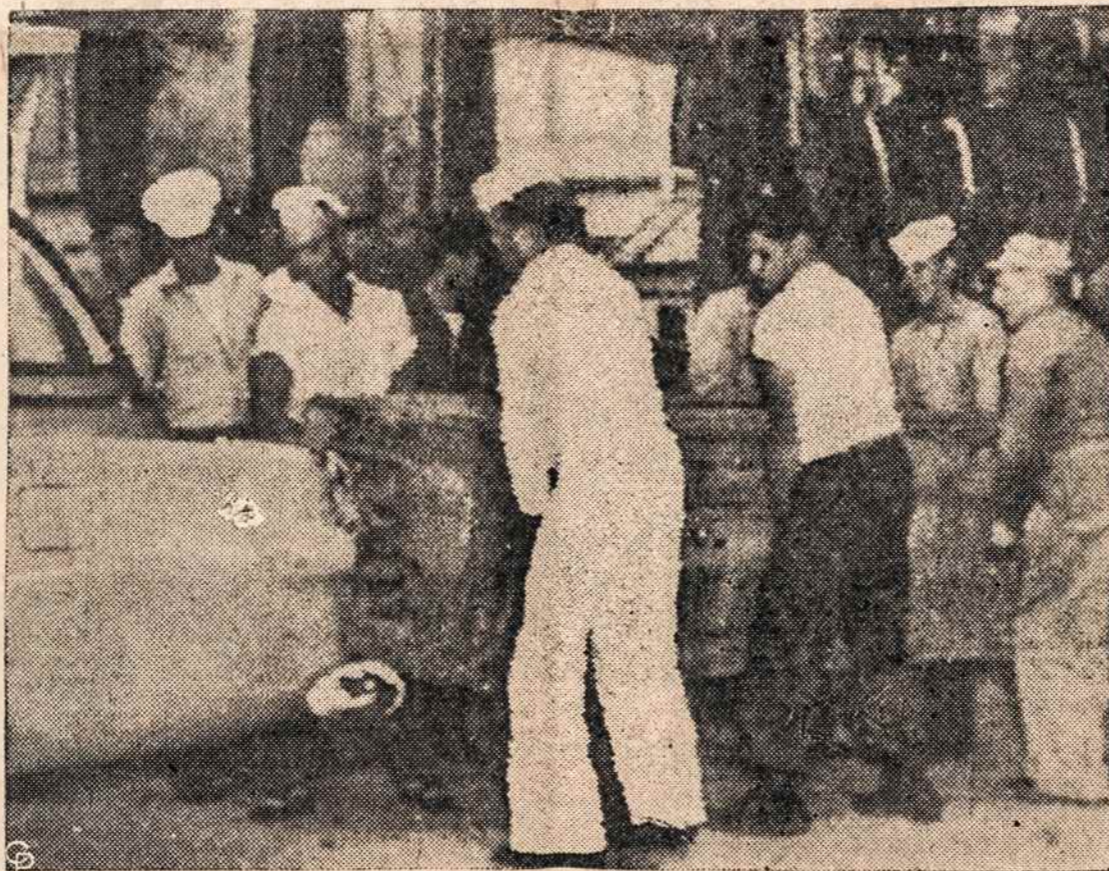
Sovietai tuo tarpu kažkaip suderino tris dalykus: Amerikos lėktuvo nušovimą, minėtą bombos susprogdinimą ir spaudos bei vyriausybės žmonių išpėjimą vakaram, jeigu šie imtųsi ginklo Sueso kanalo srityje. Grasinimas, kad arabai nebus palikti vieni, kad jie susilauks "savanorių" ir kad konfliktas išeis iš vidurinių rytų ribos, rodo, kaip Sovietietams svarbu, kad vakarai nesiimtų ginklo ir kaip jie stengiasi nuo to atbaidyti. O kad jie turi priemonių baidyti vakaram, turi rodyti ne tik žodžiais, bet ir bombos ir šūviai į lėktuvą.

VOKIETIJOS PROTESTAS MASKVAI

Vokietijos atstovas Maskvoje iteikė vėl aštrų protestą Sovietų vyriausybei prieš klaidingą Vokietijos piliečiam lankyti atstovybėje repatriacijos reikalais. Pakartotinai sovietų milicija suminėjo emančius į Vokietijos atstovybę.

• Vokietijos Koelno katedrą nuolat taiso ir taiso. Dabar pataisymus žada baigti per 15 metų. Yra patarlė: kai katedra bus baigta, tai bus ir pasaulio pabaiga.

• Vokietijos protestantų suvažiavime Frankfurte dalyvavo ir 23,000 iš rytinės Vokietijos. 44 atsisakė grįžti.

AMERIKOS JŪRININKAS Albert Mattin, Ohio, iš komunistų nušovto lėktuvo surastas jūroje ne.

IKI SURADO, PATIKRINO 2 MILIJONUS

Pereitą savaitę televizijos programos buvo nuolat pertraukiamos pranešimais apie surastą Weinbergerių vaiko grobiką. Tai žinia, kuri domino visus new yorkiečius ir kuri išskėlė FBI sumanumą ir rūpestingumą iš naujo.

Weinbergerių vieno mėnesio vaikas liepos 4 buvo pagrobtas. Jo vežimėly buvo tik paliktas raštelis, kad vaikas bus gražintas už 2000 dol. Tik dabar FBI išaiškino, kad tai darbas Angelo J. LaMarca, kuris gyvena Long Island, turi du vaikus ir namą už 15,500 dol. To namo skolom jam ir reikėjo pinigų.

Dabar LaMarca prisipažino, kad vaiką jis paliko šalia kelio Long Islande, krūme už kelių blokų nuo savo gyvenamos vietos ir už 6—7 mylių nuo Weinbergerių, kai jį pagavo panika, patyrus per radiją, jog policija jo ieško. Sakosi

palikęs vaiką gyvą. Pagal jo nurosakojimus, policija rado vaiko tik kūnelio likučius, tiek jis buvo jau susileidęs. Grobikui gresia mirties bausmė.

Tačiau įdomiausias klausimas, kaip policija kaltininką susekė.

Policijos rakose buvo tik du nusikaltėlio laišukai, kuriais jis reikalavo pinigų, abudu ranka rašyti. Iš pradžių policija tikrino pirštų nuospaudas asmenų, kurie tik kada nors nusišaltimo aplinkėje buvo suminti. Patikrino 75,000, bet vaizų jokių nebuvo. Tada tikrino dokumentus, kurie galėtų turėti savo pabraiža kokio nors panašumo su paliktų laiškų pabraiža: rinkimu balsavimo irrašus, šoferio pažymėjimo parašus, teismo bylose parašus, mokesčių lapų parašus. Patikrino apie 2 mil. doku-

mentų. Krito į akį tikrintojam parašas Angelo LaMarca, kuris buvo teismas už nelegalių degtinės varamą 1954. Technikai pripažino, kad pabraiža ta pati. Tada pradėjo sekti jo namus ir domėtis jo pragyvenimo šaltiniais. Pereitą trečiadienį vakare jis buvo namuose suimtas. Kada po tardymo jam buvo parodyti jo rašyti raštai, kurie jį išdavė, jis prisipažino. Bet FBI jau dar nesitenkino. Norėjo išaiškinti, kas jam patalkino, nes vieną naktį su kūdikiu jis buvo praleidęs kažkur kitur.

HELIKOPTERIAI NEW YORKE

Helikopteriai palengvins susisiekimą tarp New Yorke ir artimųjų aerodromų nuo lapkričio 1. Helikopterio stotis rengiama prie 30 gatvės ir Hudsono upės Manhattane. Stotis atsies 320,000 dol.

Toje kėdėje mes nušovėme Laurentijų Berija

Vakarų žmogii Sovietų partijos buo as Čruščiovas nepatinka. Ypačiai diplomatom, kurie pripaėte prie išlyginto elgesio, nušlifuoto žodžio, jie negali pakeiti Čruščiovo grito akp.ėšisk) ir užgaulaus plepėjimo.

Anglų Daily Telegraph tiesiog kia sė, kaip igai Čruščiovo k.legos, ypačiai armijos žmonės, gais pakeisti tokį jo elgė j, kuris gamina Sovietam nedraugus ir "paverčia sovietinius vad.ės užsieniečių pajauka". "Daily Mail" net norėjo pranašauti iš tariamai patikimų šaltinių, jog Čruščiovas ilgai neišsilaikys "kolektyvinės vadovybė." prickyje.

Anglų komunistuojantis darbiečių kairysis vadas Bevanas, kuris lankėsi Maskvoje prieš dvejus metus, apie Čruščiova taip pat nepalankiai atsiliepė: "Nors jis yra tarp sovietinių politikų galingiausias, jis nedarė mum išpūdžio, kad būtų gabiausias... Jam trūksta delikatumo, ir porą kartų pasitebtė teko, kaip jis nepajėgė sekti ne argumentacijos. Jis daug kalbėjo ir pamokslininkavo mums daugiau kaip bet kurie kiti".

Ta proga iškeliama visa eilė jo elgesio faktų, kurie jį vakariečių akyse stato į pajuoka.

Čruščiova vakariečiai daugiau pradėjo pažinti nuo jo pirmos kelionės į užsienius — į Jugoslaviją pernai. Ten iškilmingų pietų metu Čruščiovas paklausė Belgijos atstovą: "Ar jūs kraštas yra tikrai laisvas ir nepriklausomas?" Kai belgas, suvaldęs įleidimą, atsakė teigiamai, Čruščiovas vėl kalbėjo: "Taip tamsta kalbi tik dėl to, kad šiuo tarpu Amerikos atstovas yra dingęs".

Kai Kanados užsienių reikalų ministeris Pearson Maskvoje diskutavo dėl bazių priminių Čruščioviui, kad Rusija turi kiekviename krašte taip pat

savo ga'inga sąjungininką — komunistų partiją, Čruščiovas aiškino: "Jėgu taip, tai kodė. Komunistų partijos vakaruose neuždamos ir jų nariai neišsi.ėniami į koncentracijos stovykias?"

Kai Čruščiovas su Bulgariu lankėsi Anglijos darbo partijos vaišėse, Čruščioviui norėjo įeikti sąrašą r.ų Europos kalinamų politinių vadų, tai Čruščiovas tiesiog jį atmetė. Ir kai ang'ai pasiūlė tos a už kitą artimiausią susitikimą tarp Sovietų ir darbo partijos vadų, Čruščiovas trumpai šūk.ėlėj: "Tik be manęs".

Kai Maskvoje Sovietai priėmė vaišė e Danijos ministrį pirmininką Hanseną, Čruščiovas pakėlė tostą už demokratinę Daniją, kuri turi išsivaduoti iš Atlanto pakto pantių. Danai nuleido savo s'ik' lus, iki Čruščiovas tuojau sugriebė ir pakeitė tostą už Danijos karalių.

Kai šiemet gegužės mėn. Maskvoje lankėsi Prancūzų min. pirm. Mollet, Čruščiovas, geros nuotaikos pagautas paplojo sau ranka per šlaunį ir pratarė į Mollet: "Zinot ką, Monsieur Mollet, kėdėje, kurioje dabar tamsta sėdi, mes nušovėm Berija". Mollet pašoko nustebintas tokios malonios žinios.

Birželio mėn. 24 Maskvoje maršalas Žukovas surengė priėmimą Amerikos aviacijos šefui Twiningui. Buvo ir daugiau užsienių svečių. Ministeris pirmininkas Bulganinas norėjo pasakyti kalbą. Staiga pašoko Čruščiovas ir nutraukė Bulgaino kalbą. Visi pastebėjo, kad Čruščiovas jau girtas.

Paskui Čruščiovas sugalvojo pakeiti tostą už raudonąją Kiniją, kurios Amerika nepripažįsta. Amerikiečiai į tostą neatsakė, liko sėdėti. Veltui Bulganinas mėgino prikalbinti Čruščiova, kad jis daugiau

nekalbėtų. Tas nesidavė ir mėgino ukalbinti ben. a. k. r. us atšovus užsieniecius.

"Tai, pone muni.eri — kalbėjo Čruščiovas Anglijos atstovui, — kai lankia si Anglijoje, gavau pamatyti tik Camberra bombonešius. O gal jū: ir neturite nieko geiesio".

Kreipėsi ir į amerikie.į esą prezidentas Eisenhoweris geras žmogus, bet Washingtone yra kitų žmonių, "kuriė man labai labai nepatinka". Staiga vėl gen. Twiningą Čruščiovas paklausė, ar jis nenorįj pamatyti sovietinių tolimojo skridimo raketų? Twiningas atsakė — mielai. Tada Čruščiovas prunkštėlėjo juokais ir atkrito: "O tai gai.ėite tada, kai pirma parodysite man savo naujausius lėktuvus".

Atsiėmė ir prancūzai. "Aš visai negaliu suprasti, kokia

teise Prancūzija nori laikyti save didžiąja valstybe. Prancūzai neturi nei pinigų nei sugebėjimų pasidaryti vandeninio bombą. Sovietų Sąjunga ir Amerika yra vienintėles valstybes, kuri: yra didžiosios".

Pagaliau bendrom pa tar gom pavyk Čruščiova nuraminti, ir maršalas Žukovas vaikščiojo nuo vieno prie kito, atsiprašinėdamas už Čruščiovo elgėj.

Vakarų spauda, ypačiai išlaikyta ramių ang'ų, rašo, kad tckiu būdu Čruščiovas iš istato į pajuoka vakariečių akyse ir kompromituoja Sovietų Sąjungą. Tačiau nemaziau yra pagrindo manyti, kad Čruščiovas girtu atvirumu pasijuokė iš vakariečių, versdamas juos ryti užgaulus atvirai ir viešai.

SEPILOVAS, Sovietų užsienio minist. storis, "rubasėtas" nebėdėvi, kai išvyksta į užsienius.

JUODOJI PRANAŠĖ AFRIKOJE

Kuris laikas Rodezijos šiaurė, Afrikoje, daug triukšmo kelianti "juodoji pranašė". Tai 30 metų negrė, protestantė Regina, turinti šeimą, pati nerastinga.

Ji skelbianti, kad prieš kurį laiką buvusi mirus. Jos vėlė atsisradusi danguje. Žiūrėdamas į ją, Dievas taręs, kad Regina per anksti atvykusi: jai reikią dar žemėje didelių darbų atlikti. Jos uždaviniai esą panaikinti savo krašte burtininkus.

Dievas davęs jai ir knygą, kurią ji, nesugebėdama perskaityti, nusuntusi į protestantų misiją. Kai ir misija negalėjusi perskaityti, knygą atsidūrusi katalikų misijoje, o galiausiai — Romoje.

Iš pradžių visuomenė nekreipusi jokio dėmesio. Bet jos šalininkai patarę jai lankyti kaimus ir įtikinėti gyventojus, kad mestų burtus. Gi tame krašte burtininkų žmonės labai bijo.

Regina turėjusi didelį pasisekimą. Greitu laiku jai ne tik nebereikėję lankyti kaimų, bet pas ją atvykdavę žmonės iš tolimų kraštų.

Ji kalbėdavosi su Dievu pro "kiaurą nendrę", tardama išgalvotus bereikšmius žodžius. Jai tai darant, niekam neleidžiama žiūrėti. Jei kas to ne-

klausas, turįs tuojau arba netrukus mirti. Atlikusi pasikalbėjimą su Dievu, ji pranešanti, kad Dievas esąs patenkintas žmonių gausiu susirinkimu. Paskui jos šalininkas, liaudies mokytojas, išvedęs minią už miestelio prie palapinės, pastatytos po medžiu. Ten pilna primestų burtų dalykėlių — laukinių žvėrių ragelių, žmonių kaulų ir kito. Žmonės turį palikti savo burtus dalykus. Nepaklusniųjų laukianti neišvengiama mirtis.

Regina įvedusi ir išpažintį, kurią žmonės atlieką jos vyru. Krikštui vartojamas lietuvis vanduo. Kai lyja, mergaičių choras gieda, tuo metu ir krikštijama.

Bet keisti tos "pranašės" darbo rezultatai. Reginos pasirodymas pakenkęs misijų darbams. Seniau misijonierius buvęs laukiamas svečias, dabar negrai nuo jų traukiasi. Dr. J. Januškevičius

STREIKUOTI NEVALIA

Lenkijos darbo profesinių sąjungų pirmininkas W. Klo-siewicz paskelbė, kad Lenkijoje darbininkai neturi teisės streikuoti, o sąjungų uždavinys streikus užgniauzti pačioje užuomazgoje.

Pasiduokite...

ANGLŲ ATSAKYMAS KIPRE Kipro salos grub. Hardingas paskelbė, kad graikų pogrindis turi tris savaites laiko pasiduoti — kurie norės, galės neklusdomai išvykti iš Kipro į Graikiją ir tada neteks anglių pilietybės; kurie norės pasilikti Kipro saloje, bus laikomi sumiti. Kurie yra nusikalte teroro veiksmams, tiem bus keliamos bylos.

Manoma, kad pogrindis šio ultimatumo nepriims. Posėdžiųjų ir Graikijos vyriausybė. Arkiv. Makarios angliai vis nepaleidžia.

Kovai su pogrindžiu britai turi 1400 kariuomenės. Turi suėmę ir laiko koncentracijos stovyklose 462 pogrindžio kovotojus ir 56 komunistų vadus. Žuvo 145, tarp jų 51 anglas, sužeista 415.

● Japonija ir Sovietai taikos derybas pertraukė iki rugsėjo mėn.

● Austrijos vakaruose, apie Salzburgą, dideli potvyniai.

MAŽOJI POLITIKA, KURIOJE KARAS NEGALIMAS

Anglų nuotykių ieškotojai keliaudavo į Afriką liūtų medžioti. Jie matė, kaip laukiniai Afrikos gyventojai sukelia triukšmą ir ietimis nudobia besiblaškantį žvėrių karalių.

Dabar pati Anglija virto liūtu, kurį medžioja ir bado Viduržemio rajone smulkioim ietim. Išvijo Anglijos liūtą arabai iš Sueso, veja graikai iš Kipro kalnų. To betruko, kad ir Maltos buvę riteriai pasišauštų prieš Anglijos liūtą ir imtų jį tūmpti už ūg.

Maltos saloje nuo seno yra Anglijos tvirtovė. Šiais metais Maltos gyventojai nubalsavo į sąjungti į Anglijos Commonwealtha. Bet tik praėjo metais, ir Maltos valdžia išdrįso kelti balsą prieš anglius. Ir ne tik balsą... Prieš pora savaitių ang'ų radijo siūstuvus, kurį jie turi Maltos saloje, paskelbė Maltos žvejams, kad jie neplauktų į tam tikrus vandenius, nes ten leisiasi anglų hidroplanai. Maltos vyriausioji galva Mintoff pasišaušė: kaip tai ang'ai gali dūgti įsakymus Maltos gyventojams be jo žintos. Jis tada

parasė skelbimą, kad gyventojai anglų įsakymo neklausytų, ir padavė tai paskelbti per tą patį radiją. Anglai neskelbė. Tada Mintoff įsakė nupjauti elektros laidus tarp elektros stoties ir anglų radijo siūstuvų. Ir anglų siūstuvus nebeveikia.

Ar būtų kas anksčiau taip su Anglijos liūtu nesiskaitė?

Arabų karalystė Yemen tempia už kitų ūso... tiesiog į teismą Haagoje. Į teismą Anglijos liūtą už okupaciją ir pasisavinimą salos, kuri priklauso Ymen karalystei. Toji sala vadinasi Karman ir yra Raudonojo jūroje. Anglų liūtas susigundė ja kaip lokvis bičių aviliui, nes joje yra turtingi naftos laukai. Anglija, lauzydama sutartį su Yemen, sudarė 1934, pastarajai priklausantią salą pasisavino 1949.

Viskas dėl naftos, Pats Yemen tos naftos negali išnaudoti, bet jis buvo sudaręs sutartį su Amerikos firma ir jai pavedęs grežti saloje šulinius. Anglai salą užėmė ir amerikiečius aplenkė. Dabar Yemen, remia-

mi naftos firmos, ir patraukė Angliją į tarptautinį teismą.

Vadinas, už teritorijos okupaciją ir pasisavinimą galima traukti ir į teismą. Gal tada ir Sovietus į tarptautinį teismą už didesnę okupaciją? Yemen atstovas tai gali, nes jo užnugarėje yra naftos kompanija. Gaila, kad Lietuva neturėjo naftos laukų, tai nėra kas jos skundą paremia ir padaro teisėtą...

Atga ir Islandijoje nusistatymas prieš Angliją. Negera kvapą tarp Islandijos ir Anglijos gamina žuvis. Daugiau kaip 90% viso Islandijos eksporto yra žuvis, o jom didelis konkurentas yra ang'ai. Kuo išaugs tas nepasitenkinimas, dar neaišku. Tik karo, žinoma, dėl to nebus.

Karas išimamas iš apyvartos tautų santykiams tvarkyti. Taip paskelbta Ženevos konferencijoje. Vadinas, karo negali būti. Pagal tokį nusistatymą dabar tenka aiškinti karo supratimą. Sakysim, Nasseris užėmė jėga Sueso kanalą. Anglai ir niekas kitas nesipriešino, taigi karo nebuvo. Jei ang'ai su prancūzais Sueso kanalą užims ir egiptiečiai nesipriešins, tai karo taip pat nebus. Jei arabai Izraelį užims, Izraelis nesipriešins, tai karo nebus. Jei karas kils, tai bus kaltas Izraelis, kam jis priešinosi. Vadinas, karą sukelia ne tas, kuris užpuola, bet užpuiltasis, jeigu jis ginasi. Karas išimamas iš apyvartos, tarnaujant taikai. Kai Sovietai užpuolė ir Lietuva nesigynė, tai ji pasitarnavo pasaulio taikai pagal Ženevos konferencijos supratimą... Nesipriešins ir Anglijos liūtas?

R. NIXONAS SU ŠEIMA.

ŠVEICARŲ Gvardija Vatikane

P. Savickas, Nashua, N. H.

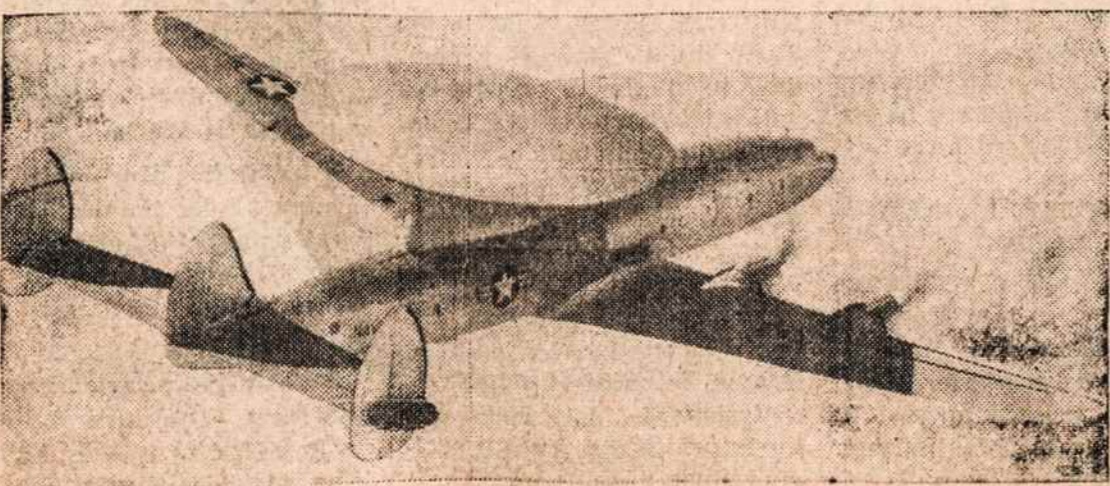
Esama Vatikane popiežiaus apsaugai gvardija šiemet šventė savo 450 m. gyvenimo sukaktį. 1506 m. sausio 22 d. popiežiaus Julijono II kviečiama, gvardija iš 150 kariškių atvyko iš Šveicarijos į Romą ir ta pat diena popiežiaus buvo apžiūretas ir priimtas.

Sukakties minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis misiomis Sv. Petro bazilikoje, dalyvaujant veikiams gvardijos nariams, 800 maldininkams ir atvykusiems Šveicarijos vyriausybės atstovams. Vėliau ta proga Belvederio kieme buvo prumta į gvardiją ir prisaidinta 20 naujokų, o paskui ir gauta audiencija pas Sv. Tėvą Pijų XII.

Nors šiuo metu Šveicarų gvardija Vatikane yra skaičiumi maža, bet vis dėlto ji laikoma pulku. Pulko štabą sudaro 5 karininkai ir būtent: 1 pulkininkas, 1 papulkininkas, 1 majoras, 1 kapitonas ir kapeilonas kapitono laipsnyje. Be to, yra 4 seržantai, 10 kapralų ir 65 kalabardininkai. Kariškiai į gvardiją samdomi dvejiems metams, bet gali būti ir ilgiau. Po 10 metų tarnybos gali gauti pensijas. Gvardijos oficiali kalba yra vokiečių kalba, tačiau jie tarp savęs, kaip atvykę iš Šveicarijos įvairių kantonų, daugiausia kalba prancūziškai ir itališkai. Ta gvardija diena ir naktį eina sargybą prie svarbiųjų Vatikano vartų ar atlieka kitas preigas Sv. Tėvo patalpų prieškambariuose. Sunkiausias gvardijai pareigos būna, kai vyksta Vatikane kokios nors iškilmingos apeigos.

Gvardija greta karininkų butų ir kareivinių turi jauką kantią, teatro salę ir biblioteką, o tu pastatų rūsvyje — ginklamis laikyti pataipai, kuri yra tiesiog puikus senovės ginklių muziejus.

Gvardija saugodama Bažny-

KALIFORNIOJE pirmąjį sykį viešumai parodytas naujas lėktuvas, kurio radaro įtaisymai gali išlabai toli matyti, ar atskrenda prieš lėktuvai.

HOW MUCH HAVE YOU SAVED SINCE LAST LABOR DAY?

If you haven't saved as much as you think you should have, don't be discouraged. It's really easy to do — if you have a simple, systematic savings plan.

The Payroll Savings Plan is guaranteed to work. And eight million Americans are already taking advantage of it. Here's all you do. Just tell the people in your pay office how much you want to save each payday. Then your money will go automatically into U. S. Series E Savings Bonds, one of the world's safest investments and one where your returns are guaranteed.

Say you save just \$7.50 a week. In 9 years and 8 months you can count on having \$4,278 in cash. In 19 years and 8 months — \$10,313 — enough to make a really big showing for all of your hard work and good management.

So think of next Labor Day today, and sign up for safe and sure U. S. Savings Bonds — on the Payroll Savings Plan where you work, or buy Bonds regularly where you bank.

FOR THE BIG THINGS IN YOUR LIFE, BE READY WITH U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATAS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCIJA KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai sugrąžinti autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žudikas, kuris tyko visur ir visu

Keliuose ir gatvėse skuba jis žudikas nori jus užmušt — rašo The Advocate, Newarko dieceizijos savaitinis oficiozas viename iš savo įžanginių straipsnių (rupg. 25). — Kaip jis tai daro? Gi įvairiausi būdai: sulamdo žmogų, kad negali atpažinti, sutriuškina sąnarius, nutraukia galvą, sudegina, užtroškina. Jis gali atimti jums gyvybę viena akimirka ir gali užslopinti paskutinį atsidūšimą po didelių kančių. Bet ne taip jau svarbu, kaip jis užmuša; daug reikšmingiau, kad jam gerai sekasi.

Kur jūs galite rasti tą žudiką? Visur, kur tik yra judėjimas ir kur rieda mašinos. Jūs sutinkate jį didelės skubos keliuose, pagrindinėse ir nuosėlose gatvėse, net ir ten, kur vaikai žaidžia, net ir prie kiemų, iš kurių mašinos ar sunkvežimiai išvažiuoja. Dažnai ir nematote to žudiko, o tik tai jo paliktus pėdsakus ir laužą. Bet nepamatysit nė to, jei tave patį pasirodo auka.

Kaip tas žudikas atrodo? Visiškai taip, kaip didelės jėgos 1956 metų automobilis, dar visiškai naujas, kuriame aiškiai matai, kas jį pardavė ir kas pirkė, nes pirkėjas sėdi už vairo. Bet tasai žudikas gali būti ir 1946 metų griozdas, kuriame už vairo sėdi nutrukstagalvis vaikas. Taip pat gali būti autobusas ar sunkvežimis, dūzgiąs perkrautais keliais. Pagaliau, tuo žudiku gali būti kiekviena mašina, kuri stovi prie jūsų durų, laikoma jūsų garaže ar tebešmėkšti jūsų svajonėse.

Ar niekas negaudo to žudiko? Žinoma, kad gaudo — tūkstančiai, visa armija dieną ir naktį. Kai išvystate šalikelyje policininką, skiriančią pabaudą, tai ir turite prieš akis vieną iš tos apsauginės armijos karių. Kai sustabdote mašiną privažiuodami policijos būstinę ar radaro stotį, tai saugoja tės tos budrios armijos. Jūs

šaukiate tų saugų pagalbos ir teisingumo, kai jus kas užkabina. Toji armija budi moderniška eismo kare, kur kiekvienas išdavikas ir apsilaidėlis nusineša dideles aukas.

Kaip sekasi tai gynybos armijai? Ne taip. Žudikas savo kvotą gauna kasdien. Dar prasčiau, kad jo kruvinas apetitas vis auga; jis pareikalauja vis didesnės kvotos. Tikrajame kare mažiau karių žūsta, negu tas žudikas nusineša. Ši moderninį karą mes vis daugiau pralaimime.

Nieko nuostabaus. Žudikas yra palaikomas ir paskatinamas automobilių gamintojų. Jie įkvėpia žudiką siautėti savo skelbimais. „Stai, automobilyje, kuris nerieda, o lekia, kaip sprausminis lėktuvas, kaip raketa, kuris tiesiai žvimbis, nešdamas vis greičiau, greičiau ir greičiau... Mašinų pardavėjai išgalvoja patraukliausių šūkių, kurie apkvėšia žudiką. Mašinų dirbėjai gamina automobilius didele sparta, nepritaikyta keliam ir eismo armijai.

Beje, tų žudikų yra ne vienas, o tiek, kiek yra ir mašinų. Vienas yra po jūsų mašinos pedaliais, grandinėmis rakytais. Kai tik paspaudžiate pedalį, žudikas išsilaisvina ir skuba žudyti žmogaus arba ir tavęs paties.

Taigi, yra daug žudikų keliuose ir jie visi tyko žudyti kitus, tave ir mane. Prašau dėl Dievo, atsižvelgti į mane, jei savęs paties nesaugai! Spauski pedalį lengvai — prilaikyk žudiką grandinėse! Gal dar nežinai, kad tai, ką policininkas pavadina nelaimingu atsitikimu, angelas gali tau įskaityti savižudybe ar žmogžudybe „Prašau, leisk man gyventi ir pats gyvenk sveikas — ir tu susirūpink jau dabar“ — baigia minėtas laikraštis savo įspėjantį ir nuotaikingą įžanginį.

Kolchozai kaip dumplės

KOLCHOZŲ PRADŽIA

Kolchozai pavergte Lietuvoje buvo pradėti steigti 1947 metais. Tačiau tais metais tebuvo vykdomi pirmieji ūkio kolektyvizacijos bandymai. 1948 metais kolchozų steigimas Lietuvoje jau buvo vykdomas beatodairiški. Tų metų (1948) vasario mėnesį įvyko Lietuvos komunistų partijos suvažiavimas, kuris priėmė nutarimą dėl „ištinio žemės ūkio kolektyvizavimo Lietuvoje vykdymo“. Po šio nutarimo prasidėjo beatodairiškas ūkių jungimas į kolchozus. Valstiečiai, kurie nesiskubino į kolchozus jungtis, buvo tremiami į Sibirą ir kitas Sovietų Sąjungos rytines sritis.

Maždaug po vienerių metų žymi dalis Lietuvos ūkių buvo sukolchozinta. Bolševikų leistas laikraštis

„Tėvynės Balsas“ 1949 m. deniop rašė apie įsteigimą 5,500 kolchozų, „kuriuose sraungta daugiau kaip pusė ūkių“.

Ši informacija duoda pagrindą spėti, jog pavergte Lietuvoje, įvykdžius žemės ūkio kolektyvizaciją, buvo įsteigta daugiau kaip 10,000 kolchozų.

STAMBINIMAS

1950 metais bolševikinė spauda jau pradėjo rašyti apie kolchozų stambinimą. Taip pat pasirodė informacijų

apie eilės kolchozų sujungimą į vieną. Nemaža buvo atvejų, kad į vieną stambų kolchozą buvo sujungtos eilės kaimų žemės. Kai kurie kolchozai apjungė 10—18 kaimų. Pačių bolševikų duomenim, stambiesiems kolchozams priskirta žemės iki 3,000 ha, tačiau buvo kolchozų, turinčių per 4000 hektarų žemės.

Kolchozų stambinimo motyvas: — smulkios žemės ūkio artelės neproduktyvios.

Kolchozų stambinimas pavergte Lietuvoje, pradėtas vykdyti 1950 metais, truko iki 1955. Jau 1953 metų pabaigoje bolševikinė spauda skelbė Lietuvos esant 2,300 kolchozų, 1955 metų pradžioje šumausko pareiškimu Lietuvoje buvo 1809 stambūs ūkiai. Tačiau stambinimas kolchozų ir toliau buvo tęsiamas, nes 1955 metų vasarą jau buvo pranešti nauji duomenys, jog esama 1,795 sustambintų kolchozų. Gi tų pačių metų rudenį iš 1,795 kolchozų bepaliko 1,787.

Sis skaičių kitimas rodo, jog kolchozų stambinimas Lietuvoje vyko iki praėjusių metų pabaigos.

JAU VĖL SMULKINIMAS

Šių metų vasario pabaigoje „Tiesoje“ buvo paskelbtas Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto ir vy-

riausybės nutarimas „Dėl priemonių Lietuvos ūkiui pakelti“. Tame nutarime kalbama ir apie reikalą kolchozus smulkininti.

„Žemės ūkio ministerija, partijos rajonų komitetai ir rajonų vykdomieji komitetai privalo imtis priemonių padarytom stambinant kolūkius klaidom ištaisyti ir, reikalui esant, visuotniam kolūkiečių susirinkimam sutikus, susmulkinti atskirus kolūkius, kuriuose šiuo metu yra sunku vadovauti visuomeniniam ūkiui“.

Sovietų vyriausybės ir komunistų partijos centro komiteto rekomendacijos eiti prie kolchozų smulkinimo, Lietuvos komunistų partijos nebuvo skubiai vykdomos. Bolševikinėje spaudoje pasirodė kai kurių kolchozų vadovybių nusiskundimų dėl nepatogumo administruoti didelį kolchozą, tačiau į tuos nusiskundimus nebuvo skubama reaguoti. Ypač Vilkauskio rajone, kurio kolchozai esą stambesni už Marijampolės (Kapsuko) rajono kolchozus, buvo vengiama imtis kolchozų smulkinimo.

Pavergtosios Lietuvos spaudoje pastaruoju metu jau pasirodo viena kita informacija apie įvykdytą kai kurių stambiųjų kolchozų susmulkinimą, iš vieno padarant du.

„Pergalės“ žurnale J. Sim-

kus rašo apie Jurbarko rajono kolchozus, pažymėdamas:

„Šiomet atitaisysime kai kurias praeities savo darbo klaidas... Stambiausius kolūkius susmulkinom. Iš Girdžių kolūkio padarėm Girdžius ir Marytę Melnikaitę; „Aušrą“ pavertermė ir „Aušrą“ ir Naukaimį. Žmonės šiam su manymui pritarė. Bet nuo to atsirado, nors ir laikinai, bet naujų sunkumų. Nauji kolūkiai neturi automašinų, kai kur nėra gamybinių pastatų. Reikalas ir sažinė verčia jiems padėti, bet ne visada išėina“.

Gi J. Paleckis „Komunisto“ žurnale jau rašo, jog Lietuvoje esama apie 1,900 kolchozų.

Tatai rodo, kad palengva eina

nama prie stambiųjų kolchozų smulkinimo, vos spėjus baigti jų stambinimą.

Klaidės tašomos, o kas iš to žinomė?

Kolchozų steigimas pavergte Lietuvoje buvo vykdomas būsimu gerbūvio motyvais. Lygiai tais pačiais motyvais kolchozai buvo stambinami. Sustambintų kolchozų smulkinimas vykdomas padarytų klaidų atitaisymo motyvu.

O š kolchozus prievarta suvaryti buvusieji laisvi Lietuvos ūkininkai iki šiol nesulaukė žadėto gerbūvio.

Praėjo arti dšimt metų, ir vartyti buvusieji laisvi Lietuvos ūkininkai klaidų atitaisymus.

(ELTOS Informacijos)

ALRK FEDERACIJOS KONGRESAS

KONGRESUI RENGTI KOMITETO PRANEŠIMAS NR. 1

Kada ir kur Kongresas įvyksta?

Kongresas įvyksta 1956 m. spalio 12, 13, 14 d.d. Sheraton Plaza Hotel Boston, Mass.

Kas kviečiamas į kongresą?

ALRK Federacija jungia visas Amerikos lietuvių katalikų organizacijas, Taigi ir į kongresą kviečiami visi atstovai ne tik Federacijos skyriai bet ir visos kitos draugijos, vienuolynai, laikraščių redakcijos, Svarbu, kad jubiliejinis kongresas būtų nuotaikingas savo dvasia ir gausingas dalyviais.

Žodis N. Anglijos lietuviams katalikams

Kadangi kongresas įvyksta Bostone, todėl savaime daugiausia dalyvių laukiama iš N. Anglijos lietuvių parapijų. Visi tų parapijų veikėjai prašomi parodyti ypatingo dėmesio kongresui, atgaivinti federacijos veiklą, jeigu kur buvo apsnūdusi, ir paveikti įvairias draugijas bei atskirus asmenis, kad dalyvautų kongrese.

Kas ypatinga numatoma kongreso programoj?

Salia bendrų posėdžių numatomi atskiri moterų, vyrų ir jaunimo posėdžiai. Todėl prašoma visas moterų, vyrų ir jaunimo draugijas siūsti į tą kongresą ko daugiau savo atstovų su sumanymais, kaip pagyvinti veiklą. Kongreso programos pabaigoj bus bankietas, o sekmadienį, spalio 14, bus didžiulė šventoji valanda Bostono katedroje, kuri talpina keletą tūkstančių žmonių.

Kas rengia kongresą?

Kongresą kviečia ALRK Federacijos centro valdyba ir nori, kad tas kongresas būtų tytas visokių ūkio padargų: jeigu kur ką nors dirbdavo, tai būtinai ir paliks. — O, kad tave kur! — nusidžiaugė Rugienius. — Mano paltas! Jau dvi savaites, kaip įjieskau — niekur negaliu rast. Buvau net su boba už tai susipykęs! Sakau aš jai: jau pardavėi kam nors, šėtone. Ale ji bažinasi, kad ne. Ačiū, Kirmėliau, ačiū.

Kas rengia kongresą?

Kongresą kviečia ALRK Federacijos centro valdyba ir nori, kad tas kongresas būtų

visų Amerikos lietuvių katalikų didelė šventė bei lietuviškų siekimų demonstracija.

Kongresui rengti Bostone yra sudarytas didelis ir veiklus komitetas, kurį globoja So. Bostono liet. parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis, Komiteto pirmininku yra kun. J. Žuromskis. Jaunimo posėdžių rūpinasi komisija, kuriai vadovauja vyčių centro dvasios vadovas kun. A. Kontautas. Vyčių posėdžio komisijos pirm. — dr. J. Leimonas, moterų — p. Watkins iš Worcesterio, jai talkininkauja R. Petronienė ir kitos moterys, komiteto sekretoriumi yra Pr. Kaladienė. Spaudos ir propagandos komisijos pirm. — K. Mockus.

Speciali komisija leidiniui išleisti

Kongreso proga bus išleista specialus leidinys, kuriame tilps trumpa Federacijos istorija ir kiti dalykai. Tam leidiniui renkami ir skelbimai. Leidinio išleidimu rūpinasi centro valdyba, bendradarbiaudama su bostoniškiu komitetu.

Nakvynių reikalai

Norintieji galės nakvoti tame pačiame viešbutyje, kur vyks posėdžiai ir bankietas. Kam viešbuty būtų perbrangu, prašoma iš anksto rašyti nakvynių komisijos pirm. P. B. Zinkauskui 119 King St. Dorchester, Mass. Bus parūpinta nemokama nakvynė.

Bankietas ir pasilinksminimas

Tuo reikalu rūpinasi p. Antanėlienė ir p. Grigienė. Bus iškilmingas bankietas ir toje pačioje salėje pasilinksminimas. Į bankietą pakviesta daug aukštų svečių. Pagrindinis (Nukelta į 6 psl.)

RUGIAPICTE

Dail. A. Galdikas

DANUTĖ PASKEVIČIŪTĖ

RUGIENIAUS KIRMĖLIUS

2 Paskui patylėjo ir tarsi atlyžusi pridūrė:

— Nugi siūlyk Jonui, kaip pareis: žinai, kad čia ne mano dalykai,

— Nugi pasiūlysiu, — atskirto Kirmėlius, ir abudu nutilo.

Netrukus grįžo šienautojai. Nors pietums dar buvo per anksti, tačiau juos namo parvarė bekylas juodas debesis. Visi aspito Kirmėlių ir pradėjo klausinėti: kur buvęs, ką matęs, kas kitiuose kaimuose anapus girių girdėti.

Nedelsdama Rugienienė tuojau pripylė vyrams kruopų, susodino visus už stalo, neaplenkdama nė Kirmėliaus. Troboje staiga taip užtemo, kad nors žiburį žiebk, Pakilo toks smarkus vėjas, kad laužė girioje milžiniškas pušis tartum mažyčius medelius. Visa giria užte užė. Ir staiga prapliupo baisi liūtis, o žaibai skrodė

tamsų dangų vienas po kito. Rugienienė, prie pečiaus susitraukusi, išgąstingom akim į visus žiūrėjo ir žegnojosi.

— Gaspadine, Dievas barasi, — perspėjo Kirmėlius, — smilkyk verba.

Čia Rugienius neištūrėjo ir, nusispjovęs kone per visą aslą, suriko:

— O, kad jus visus devynios! Tu man būk šitokiem prietaringiem, Nugi dabar ir gana, o kas jau čia mums troboj atsitiks?

— Oi, Jonai, Jonai, — palingavo galva Kirmėlius, — tu Dievo piršto nebijai, Sakau, kad Dievas barasi,

— Matai, Kirmėliau, — išmintingai tarė Rugienius, — Senas tu, o plepi — pats nežinai ką. Vasara, tai toki vėjai, tokios elektros dangų laksto, už tai ir griaudžia.

— Tai pasakyk man, Jonai, — pajuokiančiai tarė vienas žvairas bernas, — nejaugi tu

iš tikro perkūnijos nebijai?

— Žinoma, kad nebijau, — perpykęs riktelėjo Rugienius. — Norit? Aš jums visiems parodysiu, kad man ta perkūnija, tai tik nusispjauti.

Taip pasakęs, šoko Rugienius prie lango, plačiai jį atidarė, atsisėdo ir baisyu balsu užriko:

— Trenk dabar į mane, rūpūžė perkūne!

Ir iš tiesų trenkė tada perkūnas: galingai ir taip baisiai, kad lūžo aukščiausia pamiškės pušis ir su dideliu trenksmu griuvo į žemę. O Rugienius nusirito į pastalę...

— Vardan Dievo Tėvo, — žegnojosi Kirmėlius, kuriam dar ir dabar tebežaižaravo akys.

Susigėdo Rugienius, tačiau, nenorėdamas išsидуoti, vėl nusispjovė, uždarė langą ir sumbumbėjo:

— O, kad tave velniai!

— Vai, Jonai, Jonai, — tarė Kirmėlius ir pakėlė į dangų ilgą, kaulėtą pirštą. — Nugi tave po smerties nė šventintose kapinėse nekavos.

— O kas tau darbo, kur mane po smerties kavos? Man tai nė nerūpi — numirėi syki, tai baigta, tai jau nēr... Mane gali, kad ir čia gale lauko po

kapčium kavot. Supranti? Atėjo čia, matai, man pamokslus — perpykęs, nugi, kas tau galvoj?

Kirmėlius žado neteko, klauzdamas tokių burnojimų. Ty lėjo jis, tik vis dar tebe laikė į dangų iškeltą savo pirštą.

Ir atsiskyrė jie tada tarsi susipykę. Lietui nustojus, susidėjo Kirmėlius savo butelius ir tyliai išėjo. Nė sudie nepasakė... Po savo terba susikūrinęs, nuslinko jį raso-tais laukais. Ant jo krito smulki dargana, kuri dažnai užsiliška miško properšose po didžiųjų lietu. Viskas maudėsi pilkose ūkanose, ir kuo toliau, tuo ūkanos atrodė pilkesnės, net mėlynos...

Skau dėjo Kirmėliui širdį ir emė jis poteraiuti. Buvo jis žmogus mielaširdingas, ne piktas: linkėjo visiems gero ir todėl nuoširdžiai gailėjosi Rugieniaus.

— Apšviesk, Viešpatie, jam protą, — tarė pusbalsiu. — Tavo išmintis ir galybė neturi galą, susimylėk ant jo.

Pagalvojo Kirmėlius dar, kad šienapjūtės metu toks smarkus lietus netinka, visai netinka... Ir dingo iš upės kylančiuose pilkuose, nepermatomuose rūkuose.

KŪRYBOS PRIEDAS

100 metų nuo Schumano mirties

Siais metais suėjo lygiai 100 metų nuo to didžiojo romantiško mirties.

Tiems, kurie tiki, kad žmogaus gabumai yra paveldimi, Schumanas būtų didelė šios teorijos priešingybė. Schumano tėvas buvo knygų pirklys, motina — daktaro dukterė. Nei vienas nei kitas neturėjo gabumų muzikai.

Schumanas gimė 1810 m. mažame Zwickau miestelyje, Saksonijoje, Vokietijoje. Tiesa, tėvas anksti pastebėjo jauno Roberto palinkimą muzikai, bet motina apie tai nenorėjo nieko girdėti.

Schumanas pradėjo kompozuoti jau būdamas septynerių metų.

Gerai pasidarė populiarus jaunųjų muzikų tarpe. Organizavo kamerinės muzikos koncertus, kuriems muziką parašydavo jis pats. Taip pat pasireiškė ir kaip jaunas pianistas.

Vėliau, brendimo laikotarpyje, jo muzikinis lavinimas lyg ir sustojo. Schumanas susidomėjo literatūra. Jam buvo prieinama visa to laiko pasirodanti literatūra, nes tėvas buvo knygų pirklys. Mėgiamiausi jo autoriai buvo: Byronas, Schilleris, Jean Paul Richter, Vėliau pasidarė didelis Heinės gerbėjas.

Motina užsispyrus, 1828 Schumanas įstojo į Leipcigo universitetą studijuoti teisės.

Čia jis tuoj įsijungė į literatūrą ir muzikų ratelį. Čia visu rimtumu pradėjo ir muzikos studijas. Nebūdamas tikras pasirinkta savo mokslo šaka, Schumanas svyravo tarp muzikos ir literatūros, nes šiose srityse jautė turis gabumų ir patraukimą.

1829 m. jis išvyko tęsti studijų į Heidelbergo universitetą, bet po trijų metų suprato, kad meilė muzikai yra didesnė negu teisė.

Motinos paprašė, kad leistų mesti teisės studijas. Motina prieštaravo, vėliau leido tik su sąlyga, jeigu Schumanas pristatys liudijimą iš savo mokytojo, kad jis turi muzikinių gabumų.

Po įtemptų studijų pas geriausią ano meto mokytoją Friederick Wieck, Schumanas susipažino su mokytojo dukrele Clara Wieck, turėjusia tuo metu dar tik 13 metų, bet jau pagarsėjusia nuostabią pianistę. Vėliau ji turėjo didelę įtakos jo gyvenime.

To laiko muzika, nors ir turėjo nepaprastą Weberio ir Beethoveno palikimą, nors Mendelsonas buvo pačiame žydėjime, nebuvo gerame stovyje. Pasiūlydamas nemažą muzikinio šlamšto, kurį toleruodavo publika.

1834 m. grupė taip vadintų „modernistų“, kurių vadu buvo Schumanas, nutarė leisti „Naują muzikos žurnalą“, kuris propaguotų naująją muziką.

Per 10 metų Schumanas buvo to žurnalo redaktorius, kartu beveik vienas jį ir prirašė. Jo tikslas buvo skleisti naujos — romantiškos muzikos pradus. Jis ir padėjo romantinės muzikos pagrindus, kurie išlikę ši didelių muzikinių judėjimų mūsų dienom. Schumanas jau čia pelnė vietą muzikos istorijoje.

Studijuodamas pas Wick, Schumanas sugadino sau ranką. Norėdamas pasiekti nepaprastos pianino technikos, buvo sukombinavęs mašiną pirštams lavinti. Taip besilavindamas išsinarino pirštus ir kurį laiką nebegalėjo jų visai nau-

VACLOVAS VERIKAITIS

doti. Supratęs, kad negalės pasidaryti pianistu virtuozu, visu rimtumu ėmėsi kompozicijos.

1840 m. po ilgų ginčų ir didelių nemalonumų su Claros tėvu, Robertas Schumanas vedė Clarą Wick, kuri tuo metu

R. SCHUMANN

jau buvo pasaulinio masto pianistė, geriausia jo kūrinių interpretatorė.

Schumanas komponavo labai greitai ir bandė komponuoti veik kiekviena muzikos forma. Jis gal būtų parašęs daugiausia menkevertės muzikos, nei kuris kitas iš didžiųjų kompozitorių. Tai atsitiko todėl, nes turėjo blogus muzikinius pagrindus jaunystėje ir per daug ieškojo naujų muzikinių kelių.

Nors jis ir mėgo mažesnes formas, nors savo kompozicijas daugiau pianistiškai suprato, vis dėl to jo kūryba liudija

jų buvus didelį muzikos genijų. Tiesa, jo keturios simfonijos, nepaprastos muzikiniame išvystyme ir supratime, yra blogai orkestruotos (dirigentas turi daug keblumų jas diriguodamas). Su overtiūromis tas pats. Jo parašyta opera niekada nebuvo populiari.

Tuo tarpu pianino koncertai — genialūs. Jų žvelnumas ir lyriškumas — nepaprastas. Taip pat kamerinė muzika, ypač kur dalyvauja pianinas, pasidarė tos rūšies nepaprastai norma literatūra.

Schumano tikras genijus reiškėsi jo piano muzikoje ir dainose. Pianino muzikos rašymas aiškiai rodo, ko jam trūko instrumentalinėje muzikoje — tikro supratimo instrumentališkos spalvos.

Po 1840 m. Schumanas ėmėsi domėtis vokaline muzika. Lankėsi Vienoje, kur susižavėjo Schuberto dainomis. Jo pirmose dainose jaučiasi Schuberto įtaka. Vien 1840 jis parašė per 100 dainų.

Gerai pažinęs poeziją, moko kėjo ją sujungti su muzika. Jo dainose jauti grožį, lyriškumą, gėlmes.

Vartoja tik rinktinę poeziją. Pianinas vaidina lygiai svarbų vaidmenį kaip ir balsas. Akomponavimas papildo, nusako, pagilina. Tai yra daugiau lyg duetas tarp balso ir pianino. Dar daugiau. Dažnai dainose rasime ilgus pianino įvadus ir dainos užbaigai pianino solo, kurie yra tikri piano muzikos perliukai. Jo dainos išreiškia visą poezijos grožį.

Po vedybų Schumanas atsidavė visiškai kūrybai. Naujos idėjos gimdavo ir

realizuodavosi labai greitai. Dirbo ištisas dienas ir naktis. Prie tokio darbo negalėjo ilgai išsilaikyti. Nors ir buvo savo muzikos aukštumoje, bet jis jautėsi pažemintas savo žmonos akyse. Clara tuo laiku buvo pačiame savo žydėjime — didelio garso pianistė.

Muzikos kritikai užpuldavo Schumaną, kad jo kūriniai esą todėl gražūs, kad juos išpildo žmora.

Tai neigiamai veikė Schumaną. Dar prisidėjo pavydas Schumano sveikata pradėjo diena dieron blogėti. Daktaram patarus, jie persikėlė gyventi į Dresdeną. Čia jis kiek atsigavo ir vėl pradėjo kurti. Čia sukūrė keleta žymių kom-

pozicijų, kurių tarpe yra ir C major simfonija.

Atrodė, kad laimė aplankė Schumaną, kai jo draugas Helleris jį rekomendavo Dussldorfo simfoninio orkestro dirigento vietai. Pradžioje ejo gerai. Vėliau pasireiškė didesni nervų priepuoliai. Turėjo pasitraukti iš dirigento pareigų. Vėliau jo nervai visai pakriko. Jis pats jautė, kad tai veda prie pamišimo, todėl pareiškė norą būti izoliuotas.

Clara dar jį matė prieš mirtį. Jis ją atpažino ir mirė ant jos rankų 1856 m. liepos 29 d., turėdamas tik 46 metus ir palikdamas pasauliui didelių romantinės muzikos kūrinių.

KATALIKŲ SPAUDA AMERIKOJE

Katalikiškų laikraščių ir žurnalų Amerikoje ir Kanadoje skaitytojų skaičius siekia 23,746,953. JAV skaitytojų yra 22 669,394, Kanadoje — 1,077,561. Iš viso leidžiama 528 laikraščiai bei žurnalai, iš jų Kanada — 33. Kitom kalbom leidžiama 53. The Catholic Press Directory dar yra užregistruoti 594 laikraščius, kurie savo skaitytojų skaičiaus nepranešė.

Dalis jų visai nepriima skelbimų, viso 208 žurnalai, jų tiražas siekia 11,964,622 egz.

Atskirioms vyskupijoms skiriami laikraščiai turi daugiausia skaitytojų: The New World — 175,967, The Catholic Herald Citizen — 131,780, The Tablet — 123,487, Michigan Catholic — 107,811, St. Louis Register — 100,750, The Advocate — 97,847, Universe Bulletin — 92,331.

The Register, skiriamas visai Amerikai, turi 781,566 prenumeratorių. Jis dar turi 32 laidas, skirtas atskiroms vyskupijom. Our Sunday Visitor skaitytojų skaičius siekia 762,425, jo 11 laidų skiriama atskirom vyskupijom.

Žurnalų srityje Columbia žurnalas turi daugiausia ap-

mokamų prenumeratorių — 854,894; Catholic Digest — 824,644 prenumeratorius, Young Catholic Messenger — 665,825, Extension — 476,353, Sign — 355,750, St. Anthony Messenger — 336,707, Maryknoll — The Field Affair — per 300,000.

Kanadoje daugiausia skaitytojų turi Canadian Messenger — 42,816; Oratory, spausdi, namas anglų ir prancūzų kalba, pralenkia kitus Kanados kat. laikraščius, jis turi 228,000 skaitytojų.

Pagal The Catholic Press Directory iš kitų kalbų laikraščių JAV-se skaitytojų daugiausia turi lenkų Narod Polski — 75,924; Draugas, jų žiniomis, 55,670 apmokamų prenumeratorių.

● Roberto Schumano draugija (apie kurį rašome šiame Darbininko numeryje) Vokietijoje iki karo pabaigos, 1945 m., veikė Zwickau, jo gimtiniame mieste. Rusams okupavus, draugija buvo uždarinta. Dabar ji atgaivinta Frankfurte.

● Salzburgo festivalis šiemet buvo skirtas ištisai Mozarto kūrybai. Festivalio atidaryme dalyvavo Austrijos prezidentas, kabinetas, diplomatinis korpas ir daugybė menininkų iš įvairių pasaulio kraštų.

ATSIŪSTA PAMINETI

Balys Auginas — Paparčio vėduoklė, poezija, išleido Tėviškė 1956 m., iliustravo Vladas Vijeikis, 62 psl., kaina nepažymėta.

A. Rinkūnas — Kregždutė, II dalis, antroji laida, išleido „Ziburių“ spaudos bendrovė Kanadoje, Toronte, iliustravo Telesforas Valius. Antroji laida pataisyta, papildyta ir gausiau iliustruota. 179 psl., kaina nepažymėta.

The Baltic Review — 7 nr., leidžia Lietuvos, Latvijos, Estijos Laisvės Komitetai, pasirodo tris kartus per metus.

Šio numerio vyriausiasis redaktorius dr. A. Trimakas. Numeryje rašo bent keli lietuviai: dr. A. Trimakas — apie Baltijos kraštų statusą, dr. A. Musteikis — Rusų neįrodyti melai, dr. Jonas Aistis — Lietuvių literatūra laisvės dienose ir bolševikų okupacijoje, Jonas Mažiulis recenzuoja B. Meissnerio knygą apie Pabaltijo kraštus.

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS DON KAMILIAUS IR PEPONĖS NUOTYKIUS

Jau išėjo ir „Don Kamiliaus mažasis pasaulis“ II dalis, kaina \$3.00

Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už \$5.00

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Siunčiu \$3.00, prašau prisiųsti „Don Kamiliaus II dalį“

Siunčiu \$5.00, prašau prisiųsti „Don Kamiliaus“ abi dalis

Mano adresas: .....

RAŠYTOJAS - DIPLOMATAS STEBI DEGANČIA ŽEMĖ

Mūsų diplomatai nemėgo ir nemėgsta rašyti. Niekas nemėgino užfiksuoti savo veiklos išskirti kokiu aktualiu klausimu ar sustoti ties mūsų praeities studijom, pasinaudojan svertimų kraštų archyvais, bibliotekom. Seniau dar P. Klimas rausėsi Paryžiaus ir Belgijos archyvuose ir surankiojo gana įdomius nuotykius apie Gillibertą de Lenoy, šaunų viduramžių riterį, kuris lankėsi Lietuvoje Vytauto Didžiojo laikais. Paskutinių laikų diplomatai tyli, tartum neturėtų nieko pasakyti ar užfiksuoti savo atsiminimų.

Iš jų išsiskiria Ignas Seinius ir Jurgis Savickis, abu rašytojai, išleidę nemažą savo kūrybos. Pirmajam teko pergyventi Lietuvos okupaciją, kurią jis aprašo „Raudonajam tvanė“.

Jurgis Savickis gi tuo metu buvo Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos Zenevoje.

Tada jis nusipirko žemės sklypėlį Pietų Prancūzijoje, įsitaisė sodą ir namus. Iš ten jis lankydavosi Zenevoje, ten pergyveno karą, stebėjo įvykius ir ten prieš pora metų mirė.

Su tais namais prie Viduržemio jūros, kur pašonėje kalnai ir vandenys, jis ir pradeda savo dienoraštį.

Susidarė jo nemažas pluoštas. Jų I dalį gražiai ir skoningai išleido Terros leidykla Chicagoje. Dienoraštyje apimami karo metai, todėl ir knyga pavadinta „Žemė dega“.

JURGIS SAVICKIS

tus, kol užges pasaulio gaisras.

Tai įdomus laikotarpis, kada degdama žemė naikina vieną valstybę po kitos, kada diplomatai siuvo ir skraidė bombonešiai. Tačiau skaitytojas čia veltui ieškotų diplomatų pastabų, samprotavimų, įvykių registracijos, iš kurios vėliau istorikai galėtų rašyti savo veikalus.

Jurgis Savickis pasilieka tas pats rašytojas, kuris rašė savo keliolikių įspūdžius.

Siuo kartu jis savo kelionę daro po savo sodą, pajūrį, tik kartais nuvažiuodamas į Zenevą. Čia pirmoje vietoje stovi jo pasaulis su plačiu gamtos aprašymu. Iš šitų namų jis ir stebi, kaip dega žemė. Karo įvykiai, valstybių griuvimai, Lietuvos žlugimas čia prisiminti gana trumpai. Jis susitelkęs ties savo namais.

Gamtai čia nesigailėta daugybė puslapių, meditavimos ties eukaliptu ar ties vynuogų lapkričio 14. Antroje dalyje jis palies tolimesnius karo me-

Knyga gana įdomiai skaitosi. Tai padaro Savickio stilius, kuris turi nusistovėjusią manierą.

Jis moka pastebėti, kontrastuoti aštriu taikliu žvilgsniu, priirinti atmosferinės nuotaikos. Taip gyvai jauti aną pietų pajūrį, užgultą kareivių, jauti ir jo sodą ir jo meilę žemei.

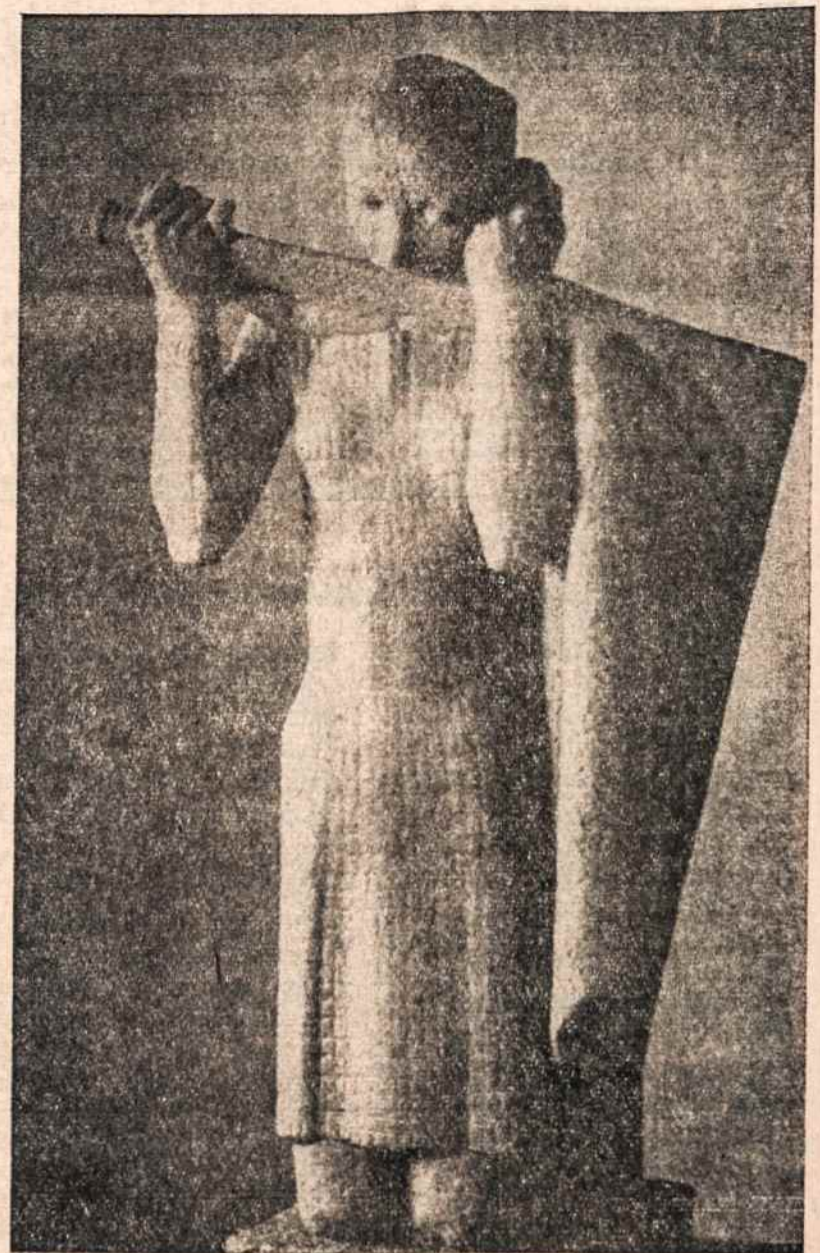
Čia nejučiomis prisimena Axel Munte knyga „San Michel“. Ten irgi autorius savo dienoraštį pradeda nuo vilos statymo Kapri saloje, aprašinėja gamtą, salos gyventojus, savo keliones. Ten irgi patrauklus pasakojimas, nuspalvintas lengvu humoru. Tačiau šios dvi knygos labai ir labai skiriasi. Axel Munte rodo didelę meilę žmogui ir gyvuliui, o to neturi Jurgis Savickis.

Jis stovi skeptiko, pašaipaus aristokrato pozėje ir, daugiau nihilistiškai nusiteikęs, santūriai tyčiojasi iš viso gyvenimo.

Su ta pačia nuotaika jis mėto replikas ir Lietuvos vyriausybei, ir Prancūzijai, ir tam kareiviui, kuris žūsta fronte. Bet gamtai jis yra atlaidus. Kaip ūkininko vaikas — ilgis žemės kvapo, bėgte bėga iš miesto, rausiasi žemėje, kad jam žaliuotų sodas, žydėtų rožės. Čia Savickis skaidrus ir net lyriškas, piešdamas gamtos peizažus.

Jo stilistinės manieros ne nuobodžios, Nesikartodamos jos plaukia tolyn. Tai ir leidžia knygą lengvai skaityti, džiaugtis, grožėtis jo nedideliu pasauliu ir laukti antros dalies.

(Jurgis Savickis — Žemė dega, išleido Terra Chicagoje 1956 m., I tomas, 455 psl., kaina nepažymėta. Įrišta į kietus viršelius). A. D.

H. ROUX — Sv. Jeana d'Arc.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Numizmatikos paroda yra surengta Chicagoje, kurioje išstatyta ir lietuviškų pinigų — karaliaus Mindaugo laikotarpio sidabrinės kapos ir net vienas sidabrinis braktetas su Mindaugo anų laikų portretu.

● Dr. A. Šapokas knyga apie Vilnių išleidžiama ir anglų kalba. Tam reikalui sudaromas geležinis fondas, iš kurio vėliau knygos bus dalinamos diplomatom, žurnalistams, politikams.

● Tautinių šokių festivalis planuojamas surengti kitais metais Chicagoje. Jame dalyvautų šokėjai iš Amerikos ir Kanados. Rengimu rūpinasi Chicagos Liet. Bendruomenės apygardos valdyba.

● Sol. St. Baranauškas spalio mėn. išvyksta studijuoti dainavimo į Italiją. Jo studijoms paremti yra sudarytas fondas, kuris Kanadoje jau suteikė pinigų mokslo pradžiai.

● Lietuvių teatras, „Atžalos“ vardu, veikia Sydnejuje, Australijoje. Rugpjūčio 5 pastatė L. Fuldos keturių veiksmų komediją — „Mokyklos draugas“. Režisavo buvusi Kauno Valstybinio teatro artistė K. Dauguvietytė - Snukštienė.

● Dr. Marija Gimbutienė tarptautiniame etnologų ir archeologų suvažiavime, kuris įvyks rugsėjo pradžioje Philadelphijoje, skaitys paskaitą apie indoeuropiečių kultūros pasikeitimus II šimtmečiu prieš Kristų.

● Dr. K. Cirtautas, dirbęs Newton, Mass., vienoje kolegijoje kaip dėstytojas, išvyko skaityti paskaitų į Koelno universitetą, kur išbus mažiausiai vienerius metus.

● Dail. Ant. Rūkštelė, kuris dabar gyvena Los Angeles ir keliaudamas aplankė daugelį Amerikos miestų, žada persikelti gyventi į New Yorką.

● Dail. Romo Viesulo spalvotą litografiją „Diena po dienos“ įsigijo Cincinnati Art Museum savo nuolatiniame rinkiniui. Prieš tai tame pačiame muzėjuje vyko tarptautinė litografijos paroda, kurioje dail. R. Viesulas dalyvavo kartu su daugeliu žymių grafikų.

● Dail. W. Vitkus išrinktas Long Island Art Lygos valdybos pirmininku. Lygą priklausomai apie 200 narių, turi savo patalpas, kur kas metai vyksta parodos. Į lygą nariais priimti ir dail. C. Janušas ir P. Puzinas.

● P. Puzinas pakviestas dalyvauti tapybos Long Island Art sąjungos mokykloje. Be to, jis dėsto ir Jamaica Art Institute.

● Inžinerių metraštyje išleido Amerikos Lietuvių Inžinerių ir Architektų Sąjungos centro valdyba, atžymėdama Sąjungos 10 metų sukaktį. Sąjunga įsikūrė 1946 m. Vokietijoje Wuerzburge. Redaguoja K. Krulikas.

● Simas Mišlinskas, žurnalistas, gyvenęs Vokietijoje, ruošia knygą apie gyvenimo sąlygas pavergtoje Lietuvoje. Taip pat bus pateikiami duomenys apie lietuvių Sovietų Sąjungos priverčiamojo darbo stovyklose.

● Dail. J. Penčyla Kolumbijoje dar viename laikraštyje kaip iliustratorius.

● Elena Kepalaitė, išraiškos šokio menininkė, su pasisekimu reiškiama Australijoje. Liepos 21 d. jos šokių recitalis įvyko Adelaidėje.

● Skulptorius Antanas Močiūnas pakviestas į Lietuvos Dailės Institutą tikruoju nariu. Skulptorius gyvena Paryžiuje ir yra dalyvavęs visoje eilėje parodų.

● Literatūros Lankai numatomi pertvarkyti, padidinti puslapių skaičių ir pakeisti jo formatą į knyginį, kuris būtų daug patogesnis.

● Gen. Lafayette, kuris kariavo Amerikos laisvės karoje, daugybę laiškų surado vienoje La Grange pilyje Prancūzijoje. Generalas (gimęs 1757, mirė 1834) aktyviai dalyvavo prancūzų revoliucijoje, kurią paliečia savo laiškuose. Laiškai išgūlejo per šimtą metų nepastebėti. Jų tyrinėjimas ir paskelbimas užims bent keleta metų.

Eikite į visą pasaulį!

Kas skaitė ankstesnius straipsnius apie šv. Igną Loyolą, galėjo pasigesti užbaigos: O kaip buvo su jo įsteigtu vienuolių ordinu? Čia yra atsakymas. Darbininko skaitytojas tebus atlaidus autoriui, kad jis paskutinį straipsnį nučėlė.

Taiigi, dabar pasiruokime EITI! VISĄ PASAULĮ!

Kai Ignas Loyola (jau nebe Inigo) išprašė iš popiežiaus Povilo III patvirtinti Jėzaus Draugiją (1540 IX 27), jam buvo belikę gyventi 16 metų. Jei tai būtų gyvenimo pradžia, tai reikštų nepaprastai daug: kiekvienai metų jaunuoliui ligi 20 yra visas amžius. Ignas Loyola buvo priartėjęs prie 50 metų slenkscio. Sakoma, tai pats stipriausias žmogaus amžius. Taip ir buvo. Ignas Loyola buvo visame savo pajėgume. Bet kas labai stipriai dega, greitai ir sudega. Prisimenam, kaip jo jėgos išseko ir jis mirė nieko nesišaukęs. Užtat šaukė visą 16 metų: **eikite į visą pasaulį!** Tikriau sakant, jis kartojo Kristaus žodžius. Buvo susirūpinęs, kad Jėzaus vardas būtų visų žmonių išgirstas, pagerbtas, šventai tariamas ir rodytų kelią į tiesą ir gyvenimą. Ignai Loyolai pakako tu 16 savo troškimui įgyvendinti. Kai jis mirė, Jėzaus Draugijos nariai jau buvo išėję į platumų pasaulį. Juos galėjai rasti Italijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Vokietijoje, Konge, Abesinijoje, Indijoje, Japonijoje, Brazilijoje... Visur ten pasklido liūdna žinia, kad ordino kūrėjas nėra, bet negi apaštala stovės žiūrėdami į dangų. Jie ėjo užimti Kristaus karalystę didesnių pasaulio plotų.

Kareivis klausio tikro viršininko

Tris kartus karininkas įsakė devyniolikos metų parašutininkui James Toner šokti iš lėktuvo. Tris kartus Toner atsisakė. Jis paaiškino: "Mano tėvas man uždraudė šokti". Kariuomenės teisme už atsisakymą įsakymus vykdyti buvo nubaustas 84 parom kalėjimo. Toner gynėjas teisme aiškino, kad Toner nuo mažens buvo paprastes klausyti tėvų, o jie jam įsakmiai uždraudė iššokti iš lėktuvo. Kai tėvas išgirdo apie nuteisimą, pasakė: "Taip, aš jam uždraudžiau šokti, net jeigu už tai gręstų kalėjimas; ir aš džiaugiuosi, kad jis manęs paklausė". O motina po teismo parašė jam laišką: "Mes tau dėkingi, kad tu atsisakė šokti. Gyvenimas yra toks mielas, tad ką reiškia dėl to pasėdėti kalėjime porą savaitių ir už tai turėti sąžinę ramią, kad paklausei tėvų".

PASAULY PLACIAJAM IR PASAULY SUSKILUSIAM

Visada buvo ir yra du pasauliai, ne vienas. Vienas eina apie žemės rutulį. Jis yra labai įvairus ir margas savo rasėmis, tautom, papročiais, gamta, kultūra — na, ir kuo tik norit. Kitas pasaulis raitosi aplink žmogaus širdį su savo troškimais, siekimais, pomėgiais, meile, neapykanta, tikėjimu ir netikėjimu.

Pasiryžę Kristui tarnauti taip, kaip riteriai savo karaliui, jėzuitai išėjo į tą dvigubą pasaulį: pasaulį platų ir pasaulį suskaldžiusi reformacija. Visais gi laikais ir visur jį skaldė ir tebeskaldo kova gėrio su piktu, žmoniškumo su nežmoniškumo. Kai jėzuitai įsijungė į šią kovą už gėrį ir žmoniškumą, net ir Voltaire pripažino, kad jėzuitų "misijos yra žmoniškumo triumfas".

Jėzuitų ordinas iš tikro triumfališkai varėsi į priekį.

Sakoma, kad nei vienas kitas ordinas taip greitai neišaugęs, kaip Jėzaus Draugija. Apie 18 amžiaus vidurį jėzuitų būta arti 23 tūkstančių 33 kraštuose. Europoje ir kituose kraštuose jie garsėjo savo mokslu, kolegijomis, leidžiamomis knygomis ir raštais. Viena senesnė vokiečių bibliografija (Sommervogelio) priskaito 18,000 jėzuitų autorių; šiandien jų yra keliais tūkstančiais daugiau. Šiandien jėzuitų skaitoma arti 33 tūkstančių — kunigų 16,521, klierikų 10,741, brolių 7,751. Jie sudaro 58 provincijas 75 kraštuose. Kas septintas misijonierius yra jėzuitas. Jėzuitai rūpinasi 177 milijonais nekatalikų ir trimis milijonais katalikų. Jie turi 71 misiją, 6,640 misijų stočių, apie 4000 mokyklų, 350 ligoninių, 16 sanatorių raupsuotiem su 10,187 ligonių. Kas šeštas jėzuitas dirba misijose, kas trečias misijų kraštų studentas auklėjamas jėzuitų mokykloje. Jėzuitai dabar leidžia 1,320 periodinių žurnalų ir laikraščių, iš kurių plačiai žinomi italų La Civiltà Cattolica, prancūzų Etudes, ispanų Razon y Fe, vokiečių Stimmen der Zeit, arabų Al Machriq, amerikiečių Amerika ir k. Stipriausi jėzuitai yra Amerikoje ir amerikiečių daugiausia dirba misijose.

JEZUITAI LIETUVISKAM PASAULYJE

Jėzuitai Lietuvoje įsikūrė 1589, vadinasi, praėjus tik 13-kai metų nuo Igno Loyolos mirties ir jo dar nepažinus nei palaimintuoju nei šventuoju (palaimintu pripažintas 1609, šventuoju paskelbtas 1662). Vilniuje prie šv. Jono bažnyčios jėzuitai tuojau įkūrė

kolegiją (1570), kuri išaugo į pagarsėjusią Vilniaus akademiją ir universitetą. Vienu metu akademijoje mokėsi apie 1000 studentų. Dar daugiau jaunimo lankė kitas jėzuitų kolegijas Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštystėje. Prieš uždariant jėzuitų ordiną (1773 — 1814) Lietuvoje buvo apie 1200 jėzuitų, kurie turėjo 7 rezidencijas, apie 60 misijų ir per 20 kolegijų. Iš senosios Lietuvos jėzuitų pagarsėjo tokie vyrai, kaip istorikai broliai Kojelavičiai, astronomas Martynas Počiubas, kalbininkas Konstantinas Sirvydas, pamokslininkas Petras Skarga, misijonierius Andrius Rudamina (Kinijoje), istorikas St. Rostovskis ir k.

Nepriklausomoje Lietuvoje jėzuitų veiklą atgaivino T. Benediktas Adriuška, gi didelio triūso idėjo T. Jonas Kippas. Kaune veikė moderni gimnazija, Siauliuose buvo rezidencija. Pagrūdyvėje naujokynas. Tėvai jėzuitai leido plačiai pasisklidusius žurnalus "Zvaigždė" ir "Misijos", vadovavo Maldos Apaštalavimo sąjūdžiui. Visą tą gražų darbą nutraukė karas ir bolševikų okupacija. Lietuviai jėzuitai buvo išblaškyti po Sibirą ir po platumų pasaulį.

Laisvajame pasaulyje lietuviai jėzuitai dabar turi 3 namus: Chicagoje, Montrealyje ir Montevideo. Pagrindiniai darbai — spauda, jaunimo pastoracija, radijo pamokslai, kolektyvijos, paskaitos. Vienas tėvas ir du broliai dirba Indijoje ir Afrikos misijose. Mirus T.

Kolumbijoje pasižymėjo lietuvaitės

Liepos 20, švenčiant Kolumbijos nepriklausomybės dieną, Tunjos mieste (Boyacos departamento sostinė) buvo pagerbtos dvi lietuvaitės

— Sofija Grigaliūnienė Glovackienė ir jos dukrelė, 16 metų, Jolanda.

Joms departamento gubernatorius, pulkininkas Olivo Torres Mojica įteikė specialius diplomus, o dukrelei Jolandai aukso medalį. Iškilnės vyko Quiminzta teatre, kur buvo pilna rinktinės publikos.

Sofija Grigaliūnienė — Glovackienė apdovanota atskiru diplomu kaip pasižymėjusi miesto muzikos profesorė, kuri uoliai dalyvauja visuomeninėje bei labdaros veikloje. Dukra gi laimėjo Radio Boyacos suruoštą muzikos konkursą, meistrė, triškai išpildžiusi Mendelsono "Rondo Capriccioso". Dažnai ji koncertuoja radiofone.

Sofija Grigaliūnienė — Glovackienė yra seno Lietuvos veterano generolo Grigaliūno — Glovackio marti, o jos dukra

SV. IGNO LOYOLOS sidabrinė statula jo vardo bazilikoje, pastatytoje jo tėviškėje, Ispanijoje.

Vladiui Mikalauskui, laikinai buvo nutrauktas darbas Sao Paulo lietuvių tarpe. Tačiau iš Montevideo nuvykstama vesti misijų Argentinos ir Brazilijos lietuviams, Chicagoje statomi jaunimui namai. Lietuvišką visuomenę plačiai pasiekia Amerikoje atgaivinta "Zvaigždė" ir populiarūs "Laiškai lietuviams", kurių liepos mėnesio numerį apie jėzuitus duoda daug žinių A. Tamošaitis, S. J. ir Br. Morkaitis, S. J. S. Suž.

Jolanda — generolo pirmoji anūkė. Tiek generolui, tiek jo sūniui Gediminiui toks viešas brangių šeimos narių pagerbimas buvo didelė ir maloni staigmena, o Kolumbijoje tai pirmas atsitikimas, kad valdžios pareigūnas valdžios vardu pagerbtų ir atžymėtų lietuvaites. Dalyvis

BOYACOS departamento gubernatorius pulk. Olivo Torres Mojica įteikia lietuvaitėi Jolandai Grigaliūnienėi pirmos klasės diplomą ir aukso medalį.

KAIP GYVENSIME PO 10 METŲ

Išradimai pritaikomi žmogaus gyvenimo patogumui tokiu tempu, kad keliamas klausimas jau, ne kaip gyvensim po šimto ar tūkstančio metų, bet tiesiog po dešimties.

Tuo klausimu idomių spėjimų paskelbė Charles N. Kimball, Kansas mieste tyrinėjimo instituto pirmininkas. Jis sustojo

pirmiausia prie automobilio, kuris Amerikoje tokis reikalingas ir sykiu jau sudaro didelę problemą, kad automobiliai nebėtelpa miestuose ir keliuose.

Kimball mano, kad per dešimtį metų automobilis bus jau sprausminis. Jis turės būti iš kitos medžiagos, nes turės atlaikyti aukštesnę gazo turbinų temperatūrą. Pats automobilis bus daromas iš lengvesnės medžiagos, gal plastikos, o motoras iš aluminio, magnezijos su kitom priemoniom, kuriuos apsimokės komerciniu atžvilgiu. Greitis vargiai keisis. Bet automobilis bus tobulinamas saugumo ir patogumo atžvilgiu. Kimball pramato, kad didžiausiuose keliuose bus elektroniniai saugikliai, kad automobilis neperkirstų kelio skiriamąją liniją ar nenuslystų į šoną bei neužlėktų ant kito automobilio. Padangos atlaikys 100,000 mylių. Visas automobilis busis ekonomiškesnis, saugesnis, lengviau valdomas.

Miestuose keleviai vengs važiuoti automobiliu į miesto centrą. Paliks automobilius priemiesčiuose. Miestuose galės būti įtaisyti riedintieji šaltiniai.

Virtuvėse bus įtaisyti elektroniniai pečiai.

Jie 10 kartų greičiau kepa ir verda nei ligšioliniai gaminiai ar elektriniai. Pirmiausia juos pritaikys restoranai, viešbučiai, kur labai svarbu skubiai paruošti užsakymus. Prieš tai virtuvėse tai bus dar tik prabanga.

Televizijos srityje pirmą didžiąją permainą bus spalvotoji televizija. Jau dabar

spalvotoji televizija yra. Tačiau visa problema padaryti ją pigią, kad galėtų naudotis tas pilietis, kuris šiandien naudojasi nespaltvotą televizija. Tas klausimas busis išspręstas per penkeris metus. Antras televizijos pažangos laipsnis bus tas, kad bus galima rodyti jos paveikslus tiesiog ant sienos. Tai bus išspręsta per 10 metų.

Namam statyti ims varioti plastikos medžiagą;

namuose padidės metalinių baldų kiekis. Inžinieriai žino, kad didelių patobulinimų jau padaryta virtuvėse, bet gyvenamuose kambariuose dar daug ko reikia ir dar yra didelės galimybės. Mano, kad per 10 metų bus išspręstas namų vėdinimo klausimas. Galimas daiktas, kad iš buto vidaus bus sugeriama šiluma tuo būdu, kad iš žemės bus pumpuojamas ir leidžiamas per radiatorius vamzdžius šaltas vanduo. Jeigu kambaryje yra aukštesnė temperatūra nekaip vandens, tai vanduo tą temperatūrą kambarėje išlygins, sumažins.

Kad saulės spinduliais namai būtų šildomi, Kimball tuo dar netiki. Tai nepraktiška. Kad atomo energija būtų vartojama namam, taip pat sako, kad tai tik kitų kartų reikalas. Drabužiam bus vartojami dar gausnesi sintetiniai gaminiai.

Gal tada ir daugiau sintetinio maisto bus vartojama? Čia Kimball nėra toks optimistas. Jis mano, kad sintetinis maistas labiau pritaikomas tuose kraštuose, kur nėra natūralaus maisto.

Darbai fabrikuose bus dar labiau suautomatinti.

Darbo žmonėms bus daugiau laisvalaikio. Suautomatinimo dar vienas padarinys busis tas, kad tokių mašinų kaip skalbiamosios ar televizijos bus tiek prigaminata, kad piliečiai jų nebeperks, bet tik nuomos. Fabrikas po penkerių metų atsiims seną mašiną ir pastatys naują modelį.

Pažangos tempas rodo dar vieną praktišką reikalą — bus aktualu turėti naujų technikų, naujų specialistų. Ir tai sakoma jaunų studijuojančių žmonių dėmesiai.

Krikšč. Dem. S-gos Konferencija

Lietuvių Krikščionių Demokratai Sąjungos konferencija Clevelande prasidės rugsėjo 1, šeštadienį.

Posėdžiai aoi dienas bus šv. Jurgio parapijos salėje. Be organizacinių pranešimų, bus ir pluoštas paskaitų, kurias skaitys prof. Gravrogkas, Vliko pirm, J. Matulionis, Iz. Matusevičiūtė, teisininkas P. Stravinskis ir kt.

Mišiomis už žuvusius kovose ir mirusius sąjungos narius pradėta antroji diena bus užbaigta pobūviu konferencijos dalyviams ir svečiams.

Konferencijos šeiminku yra Clevelando skyrius, vadovaujamas pirm. P. Tamulionio, P. Kliorio ir P. Gruodžio. Valdya ragina visus būsimuosius konferencijos dalyvius iš anksto pranešti apie savo atvykimą, kad šeiminkai galėtų geriau sutvarkyti nakvynių ir susisiekimo reikalus.

Rašyti skyriaus sekretoriaus P. Kliorio adresu: 1349 E. 82nd St. Cleveland 3, Ohio telefonas RAndom 1-8397.

Konferencijoje atskira savo posėdį turės ir jaunieji krikščionys demokratai. Posėdis įvyks rugsėjo 2 d. šv. Jurgio parapijos salėje. Be grynai organizacinių reikalų, bus visa eilė studijinio pobūdžio pranešimų. N. A.

IŠ VISUR

● Danielius Stankus, 22 m. amžiaus, rugpjūčio 19 Chicagoje žuvo automobilio nelaimėje.

● Am. Liet. Mokytojų Sąjunga spalio 6 Chicagoje, Western Ballroom salėje, rengia koncertą.

● Amerikos ir Kanados L. F. Bičiulių konferencija įvyksta rugsėjo 1—2 Windsore, Norton Palmer viešbutyje. Su pranešimais dalyvaus dr. V. Vygantas, Vc. Sidzikauskas, J. Pajaujis (iš Svedijos), J. Brazaitis ir kt.

● Stasys Meiliūnas Brazilijoje prie Sao Paulo ir Rio de Janeiro turi popieriaus dėžučių fabriką, be to, netoli Sao Paulo — plytų ir cemento medžiagų fabriką. Dar verčiasi namu statyba ir jų prekyba. Jis yra padaręs išradimą popierinim — dėžutėm gaminti. Šiuo metu su visa šeima jis lankosi Chicagoje. Prieš porą savaitių lankėsi New Yorke ir Darbininko redakcijoje.

● Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos IV suvažiavimas šaukiamas rugsėjo 1—3 Philadelphiaje. Broadway viešbutyje. Suvažiavimo metu numatomos ekskursijos į istorinių ir technikos įžymybių vietas. Suvažiavimą globoja Philadelphia's skyrius, šeiminkų adresas: prof. A. Jurskis, 1313 Jerome St., Philadelphia 40, Pa.

● Juozas-Jess Kizis, Marytės Kizytės, Liet. Informacijos Centro direktorės brolis, yra vyriausias 20th Century Fox Movietone News and United Press Television Films fotografas. Jis su visu štabu buvo atvykęs į Chicago ir filmavo demokratų konvenciją.

● Kun. dr. K. Cerniauskas ir kun. J. Duoba, abu marijonai, abu dirba lietuvių parapijose Argentinoje, šiemet paminėjo savo kunigystės dešimtmetį.

● "Birutė", Liet. Kat. Moterų ir Mergaičių draugija Argentinoje, šiemet paminėjo 25 metų veiklos sukaktį.

● Elena Šteinytė, atvykusi iš Londono į Chicago, įstojo į seserų kazimieriečių vienuolyną.

● Solisto Vaclavo Verikaitis dainų recitalis įvyksta Kanados Tautinėje parodoje Toronte rugsėjo 7, penktadienį.

Viktoras Cinasas, skubus reikalas, prašau atsiliepti, arba žinantieji ką nors apie jį prašau rašyti Caroline Miehaluk, 393—5 So. 3 St. Brooklyn 11, New York.

VIEŠPATIES ANGELAS

Nors maldaknygė turi 288 puslapius, bet yra atspausdinta taip gerame ir ploname popieriuje, kad gali tilpti liemenės kišenėje.

Maldaknygė mūsų poeto buvo paruošta atsivėlgiant į naujausį liturginį sąjūdį ir mišių giedamosios daly bei kitos svarbesnės maldos buvo įdėtos drauge lietuviškai ir lotyniškai. Didžiosioms šventėms ir laidotuvėms įdėtos tų dienų kintamosios šv. mišių maldos, joje rasite daugiau kaip 30 giesmių.

Kalbą lygino prof. Dr. A. Salys.

Maldaknygės kainos: Odos lux auksuoti kraštai — \$4.50 Odos imitacija auks. kraštai — \$2.50 — \$2.00

Gaunama "Darbininke".

METINIS PIKNIKAS

su labai įvairia programa

įvyksta

BROCKTONE, VIENUOLYNO SODYBOJE (261 Thatcher St.)

RUGSĖJO - SEPTEMBER 3, 1956

LABOR DAY

- 10 val. Šv. Mišios ir pamokslas
- 12 val. Lietuviški pietūs
- 2 - 4 val. Miesto orkestro (Band) koncertas. Kalbės: Hjalmar R. Peterson, Brocktono mayoras, ir Rocky Marciano.
- 4 - 5 val. Gros Šv. Petro orkestras
- 5:30 - 8 val. Šokiai — Dancing

VISI RĖMĖJŲ SKYRIAI TURĖS SAVO ATSKIRUS STALUS.

BUS IR YPATINGI STALAI: Žaislų (Toy Stand), U. S. pašto, Lietuviškų sūrių ir pyragų.

VISUS NUOSIRDŽIAI KVIEČIA

Rėmėjai

Margam pasaulį

Poezija biznio nepagadinsi
Mokėti ipiršti savo prekę yra menas, o kiniečiams dar daugiau — tikra poezija. Viena kiniečių laikraščio vedybų pasiūlos skyrių užtinkama šitokia "lyrika".

— Esu 18 metų graži mergina, garbanotų ir tankių plaukų, kurie dvelkia pavasario debesėliu kvapu: taisyklingo ir grakščiausio kūno, linguančio, lyg vėjo pučiama rožės šakelė. Jei savo kely su tikėčiau tinkamą vyrą, būčiau be galo laiminga ir likčiau jo ištikimiausia žmona, o kiek vėliau padaryčiau jį patenkintą, dovanodama jam vieną po kito daug sūnų. Po jo ilgo gyvenimo žemėje, norėčiau amžinai išlėsti su juo po ružavo marmuro antkapio.

Formozoje viena prieš kitą per gatvę stovi dvi iškabos: dantų gydytojo ir gėlių pardavėjo, poetiškai reklamuojančios savo patarnavimus.

Dantistas kviečia:

— O jūs visi, kuriems dantis gelia, užėikite pas mane. Dantis ištraukiau be jokio skausmo. Jums tets tik apsilaižyti, lyg būtų gėlavė, kaip amerikoniško aikšrimo.

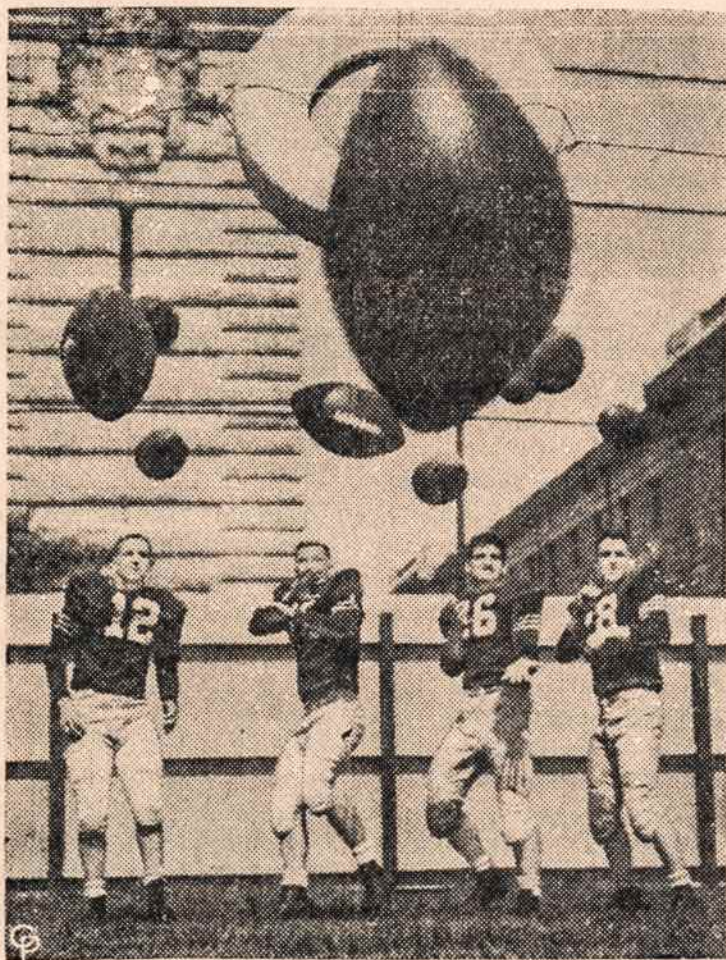
Gėlininkas intimiau eliuoja:

— Manosios gėlės šviežios ir gražios, kaip mergaičių kūnas ir siela.

Kiaulė, o ne kokias Miss Bikini

Bikini vardas garsus dėl moteriškų maudymosi kostiumų, bet dar garsesnis dėl ten darytų atominės bombos bandymų su gyvais tvariniais. 1946 metais visokio dydžio 3352 gyvuliai buvo išdėloti ant karo laivų, atimti iš japonų. Paillgveidė kiaulė pažymėta "Pig 311" numeriu, buvo padėta naikintuvo laivo "Sakawa" kapitono kajutėje.

Bombai sprogus, rinkosi mokslininkai ir kariškiai, prisidengę apsaugos drabužiais nuo radio aktyvių spindulių. Kiaulės laivas buvo dingęs, bet pati kiaulė pūškinosi vandeny. Buvo labai išsigandusi ir truputėlį sužeista į "veidą". bet šiaip sveika ir gyva. Kelis mėnesius ją stebėjo ir sekė. kokias pasekmes bus sukėles atominis radio aktyvumas. Tačiau atominė kiaulė nė nemanė sirgti. Po kiek laiko ja pargabeno į JAV ir, už nuopelnus atomui, apdovanojo pensija liži gyvos galvos, apgvendindami "Miss Pig 311" Washington, žinoma, zooloģijos sode. Pernai ji buvo dar gyva ir svėrė 600 svarų. keičiau ir originaliau.

ANNAPOLIO jūrininkų akademijos kadetai mūklinais futbolo rungtynėm.

Lietuvių susitikimo šventė Kanadoje

Plačiai po pasaulį išsimečiarius ir net tuose pačiuose kraštuose gyvenančius mus vienus nuo kitų skiria dideli atstumai.

Sitai ne tik sunkina lietuvišką mūsų veiklą ir gyvenimą, bet ir vienus nuo kitų tolima. Dažniau vieni su kitais nesutikdami, nesimatydami ir nebendraudami, ilgainiai tampame vieni kitiems ir svetimesni. Vieni nuo kitų atitrūkdami, pagaliau atšalame ir nuo bendrųjų tautinių idealų bei siekių.

Stai kodėl mums reikia akstinių, kurie mus telktų draugėn. Bent jau pačius artimuosius kaimynus, kokias esame mes, Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai.

Todėl šių abiejų kraštų Bendruomenės susitarė šiemet susirinkti į vieną bendrą susitarimo šventę, kuri įvyks rugsėjo 1—3 d. Windsore, Kanadoje. Vieta susitikti labai patogi — Kanados Windsoras yra prie pat Detroito, taigi visai JAV pašonėje.

Į šią šventę, kurios programa sudarys pamaldas, tam tikros iškilmės, koncertas, dailės paroda, sporto varžybos ir kt., turime garbę kviesiti visus Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius. Visi esate čia malopelnus atomui, apdovanojo pensija liži gyvos galvos, apgvendindami "Miss Pig 311" Washington, žinoma, zooloģijos sode. Pernai ji buvo dar gyva ir svėrė 600 svarų. keičiau ir originaliau.

GEORGE L. DECKER, JR.
INSURANCE
135 SOUTH LA SALLE ST.
CHICAGO 3, ILLINOIS
FRanklin 2-7300

niai laukiami ir būsite nuoširdžiai priimti. Šventės Rengimo Komitetas daro viską, kad mums būtų tikrai gera, miela ir jauku. Gausiau laukiami ypačiai iš artimesniųjų vietovių — paties Detroito, Chicago, Clevelando, Rochesterio ir kt.

Lietuvj prie lietuvių visados traukė. Prisiminkime tik savo šventes Lietuvoje: šimtai ir tūkstančiai mūsų ten susirinkdavo! Kaimynas norėdavo pasimatyti su kaimynu, giminės norėdavo susitikti su giminėm, draugai traukdavo draugus, pažįstami pažįstamus ir t.t. Palaikykime tokių visuotinių švenčių tradicijas ir svetur atsidūrę. Parodykime, kad esame vieni kitiems reikalingi, kad esame bičiuliai!

Tad iki pasimatymo rugsėjo 1—3 d. Windsore!
JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba

Ranka ranką mazgoja
Amerikiečių žurnalistas Romoje juokaudamas patarė rusų Tasso žinių agentūros vadui Novikovui sprukti į laisvę, perbėgant į vakarus, sakydamas: "Aš iš to padaryčiau savo laikraščiu įdomią žinią". Supratęs Novikovas, kad jį traukia per dantį, pasiūlė amerikiečiui: "Ranka ranką mazgoja. Tamsta pasirink laisvę, pasukdamas į Rusiją, o aš atsilysiu nemažesniu patarnavimu, kuris tikrai nukambės per pasaulį daug

DRAGŪNAS ATSTOVAUS LIET RESPUBLIKONAMS

Šiomis dienomis New Yorko valstybės republikonų partija po igesnių pasitarimų pakvietė advokatą Wm. J. Drake Dragūną atstovauti lietuvių tos partijos New Yorko valstybės komitete. Taip pat Wm. J. Drake - Dragūnas sutiko organizuoti Lietuvių republikonų komitetą ir lietuvių republikonus New Yorko valstybėje.

Republikonų veikloje Wm. J. Drake - Dragūnas jau seniai žinomas. Prasiidėjus karui ir Lietuvai pergyvenant sunkiausius istorijos metus, Wm. J. Drake - Dragūnas suprato, kad reikalingas 1 lietuvis kongrese. Jau 1940 m. jis ragino ne vieną žymesnį lietuvių kandidatų į kongresą. Tačiau tokiam neatpiradus, jis pats pasiryžo kandidatuoti į kongresą, nors rinkiminė kova reikalavo ne tik daug jėgų, bet ir lėšų. Matydamas, kad republikonai daugiau užtaria Lietuvos valstybės nepriklausomumą, jis siekė kongresmano vietos republikonų sąrašą 1940 metais. Republikonų partija nesutiko jo nominuoti. Kandidatūros energingas ir jaunas advokatas Wm. J. Drake - Dragūnas siekė savo jėgomis.

Čia rašas dar atsimena, kaip Wm. J. Drake - Dragūnas, tada būdamas laivų statybos bendrovių advokatas, visiškai pasišventė šiam politiniam darbui. Jis ėjo iš namų į namus, iš susirinkimų į susirinkimus, dirbo dieną naktį ir partijai

įrodė, kad jis turi pasitikėjimą žmonėse, nes daugelis jau ir kandidatų parinkimo balsavimuose pasisakė už Wm. J. Drake - Dragūną. Tad už poros metų jau pati partija išstatė šio lietuvių kandidatūrą į kongresą. Tuo laiku jis jau buvo vieno didžiausių Queens apskrities republikonų klubo viceprezidentas.

Rinkimuose už Wm. Drake - Dragūną balsavo virš 50,000 gyventojų. Daugelis Amerikos laikraščių skelbė, kad Wm. J. Drake - Dragūnas jau išrinktas į kongreso atstovų rūmus. Balsus skaičiuojant, jis vis pirmavo, tik aštant, kada pradėjo plaukti sveikinimai, paaiškėjo, kad Dragūnui trūko tik 500 balsų patekti į kongresą. Dėja, lietuviai tokiam svarbiame istorijos laike nustojo didelės progos turėti savo tautietį kongrese. Ir dabar sako,

WM. J. DRAKE—DRAGŪNAS

ALRK FEDERACIJOS KONGRESAS

(Atkelta iš 3 psl.)
kalbėtojas — J. E. Arkivyskupas R. J. Cushing.

Kaip rengiamasi atskirose vietose

Iš N. Anglijos pirmas parodė daug dėmesio Providence liet. Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Vaitekūnas, atvykęs į posėdį su delegatais ir pažadėjęs gausų dalyvių skaičių bei pinigine parama. New Yorko apskrities pirm. St. Lušys pranešė, kad iš to apskrities dalyvaus ne mažiau šimto atstovų ir kad jau yra užsakytas atskiras vagonas kelionei. ALRK Susivienijimas rūpinasi, kad visos Susivienijimo kuopos būtų kongrese atstovaujamos. Vyčiai, ateitininkai ir kitos organizacijos taip pat rūpinasi, kad kongrese dalyvautų ko daugiau tų organizacijų narių.

Aukos kongreso proga
Federacijos centro valdyba

siuntinėja tūkstančius laisvųjų kongreso reikalų. Pirmieji į tuos laisvųjų atsiliepė: Baltimorės šv. Alfonso liet. parapijos mokykla — 10 dol., Detroito LRK Susivienijimo kuopa — 10 dol., kiti mažiau, Laukama tolimesnių atsiliepimų.

Kandidatai į centro valdybą

Visi Federacijos skyriai yra prašomi nominuoti po devynis kandidatus į naują centro valdybą. Ligi šiol gauti kandidaturų sąrašai iš So Bostono, Norwoodo, Waterburio.

Waterburio liet. parapijos klebono rinkliava

Waterburio liet. parapijos klebonas kun. J. Valantiejus pranešė, kad rugsėjo 16 per visas pamaldas bus daroma rinkliava Federacijos naudai.

Tikimasi, kad ir kitos parapijos tokias rinkliavas padarys.

ma, kad tais laikais lietuviai nepakankamai jį rėmė.

Tačiau republikonų partijoje advokatas Wm. J. Drake - Dragūnas šandien turi didelį pasitikėjimą, republikonai žino, kad net demokratų (Roosevelto) laikais jis surinko tiek daug balsų. Todėl ir dabar jam patikėtos tos pareigos, New Yorko valstybės republikonų partija nusistačiusi plėsti savo įtaką tarp lietuvių, tad advokatas Wm. J. Drake - Dragūnas ir organizuos lietuvių republikonų klubus.

Wm. J. Drake - Dragūnas šalia advokatūros praktiškos yra dar egzekutyvis finansinių kompanijų sąjungos viceprezidentas. Ir čia tos viceprezidento vietos Wm. J. Drake - Dragūnas pasiekė savo darbštumu, pasiryžimu, pašventintu darbu.

Šiais keliais žodžiais norima supažindinti lietuvius su yru, kuris pakviestas New Yorko lietuvių organizuoti ir repub-

likonų eiles. Lietuviams jis plačiau pažįstamas kaip advokatas, be to, jis yra Amerikos Lietuvių Bendruomenės narys, veikliai dalyvauja 10-ties tautų organizacijoje — Conference of Americans of Central Eastern European Descent, kuriai pirmininkauja prelatas Jonas Balkūnas.

Jo šeima lietuviška. Žmona Genovaitė, gimusi Vencūnaitė. Augina dvi dukteris ir sūnų. Visi trys vaikai mokosi katalikiškose mokyklose.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokias kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti: ATEITIES administracijoje ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

RETA NAUJIENA,

Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispūsiškai skatytų rekomenduotų, tai —

TOMO ŽIURAIČIO, O. P.,

ŽODIS IR GYVENIMAS

Religinei-tautinei rimčiai

"Tomo Žiuraičio knyga skaitai kaip kolį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karzygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas). "Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimui" (Sal. Narkelūnaitė).

"T. Žiuraičio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis).

"Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis).

"Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus).

"Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas).

Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Macieina.

Viršelis dail. V. K. Jonyne.

Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

TO PLACE HELP WANTED ADS ASK FOR AD TAKER. TELEPHONE: DEABORN 2-0819.

HELP W. MALE

CRANE CO.

HAS JOBS AVAILABLE
2ND & 3RD SHIFTS

MACHINE OPERATORS

TURRET LATHES

BORING MILL

DRILL PRESS

Other Openings Available

17 1/2% Night Bonus

Steady work — good pay — liberal benefits.

Apply

Employment Dept.—Monday thru Friday

Must speak and understand English

CRANE CO.

4200 S. Kedzie

MARIJOS ŠVENTĖJE
ATNAUJINTŲ NAMŲ
PAŠVENTINIMAS
RUGSĖJO - SEPTEMBER 9, 1956
MARIANAPOLYJE, THOMPSON, CONN.

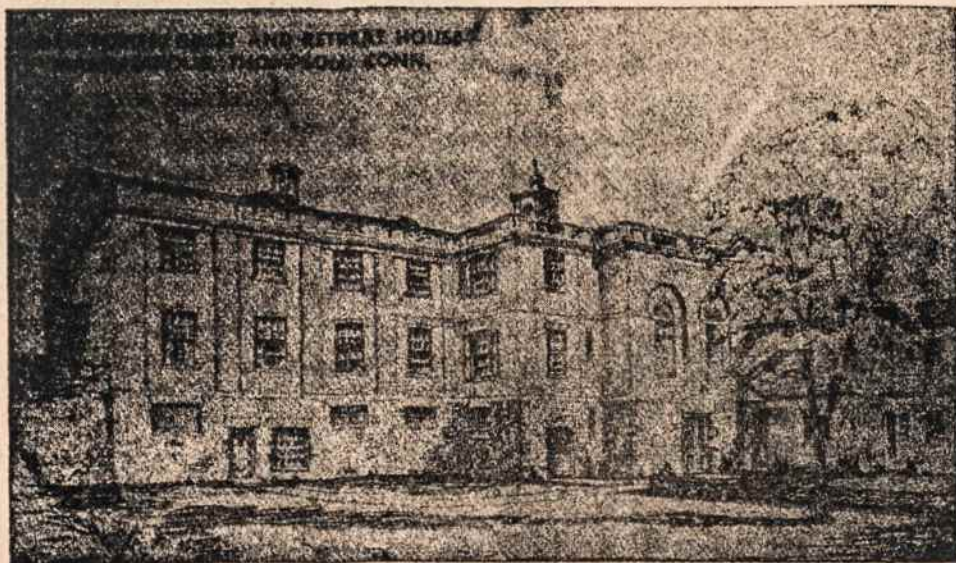
- 1:30 Kryžiaus keliai parke
- 2:30 Pašventinimas namų
- 3:30 Marijos valanda
- 4:30 Procesija su švč. Sakramentu ir palaiminimas

MARIANAPOLIO TĖVAI MARIJONAI

Šiemet sueina 25 metai, kai a.a. vysk. P. Būčys, M.I.C., pašventino Marianapolio mokyklą. Atramontuotame pastate bus vietos 30 studentų, o vasaros metu atostogautojams bei rekolektantams.

Kviečiame visus dalyvauti ir savo aukomis paremti. Vieno kambario įrengimas \$250.

Laukia visų iš arti ir toli

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

Dainų Šventės Komiteto pranešimas

DAINŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS 16.

Praėjus kai kuriam laikui po Dainų šventės, komitetas randa reikalo priminti bei pasidalinti su visuomene kai kuriomis išvadomis ir faktais:

1. 1954 m. rugsėjo 18 d. Vargoninkų Sąjungos iniciatyva buvo sukvietas pirmasis viešas pasitarimas Dainų šventės reikalu Chicagos lietuvių auditorijoje. Į pasitarimą buvo kviestos visos lietuvių organizacijos, draugijos, chorai ir atskiri asmenys, norį prie Dainų šventės prisidėti savo darbu. Deja, į ta pasitarimą atėjo patys iniciatoriai, Vargoninkų Sąjungos pirmininkas ir dar vienas kitas asmuo. Siame susirinkime, iš dalyvavusių 11 asmenų buvo išrinkta 5, kurie sudarė laikinąjį Dainų šventės komitetą. Laikinajam komitetui buvo pavesta išstudijuoti šventės galimybes ir surasti vietą. Iki tų pačių metų lapkričio 20 buvo atsiklausta kiekvieno choro, ar jis sutiks dalyvauti Dainų šventėje. Vieta pasiūlyta Chicago. Gavus visų chorų pritarimą ir visuomenės palankumą, pasiryžta toliau organizuoti šventės darbus. 1955 vasario 6 buvo laikinojo komiteto sukvietas susirinkimas, į kurį vėl kviesta taip pat visos organizacijos. Siame susirinkime dalyvavo daugiau žmonių, bet daugiausia chorų valdybų nariai ir keli bendruomenės atstovai. Tame susirinkime išrinktas ir tikrasis Dainų šventės komitetas, kuris ir vedė visus šventės organizavimo darbus. Pagelbiniais Dainų šventės darbams atlikti buvo sudarytos 9 komisijos: repertuaro, spaudos bei propagandos, meno reikalų, finansų, konkurso juri komisija, nakvynių, informacijos amerikiečių spaudai, priėmimo ir banketo rengimo. Banketo komisija suorganizavo LB Chicagos apygardos valdyba. Ji buvo bendra ir Dainų šventei. Taip pat buvo suorganizuota ir radijo sekcija, kuri apėmė JAV ir Kanadą.

2. JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės komitetas šią pirmąją šventę siekė uždegti choristus ir kitus lietuvius kaitresne lietuviškos dvasios ugnimi, kad jie su didesniu pasiryžimu ir idealizmu puoselėtų ir ateiityje lietuvišką dainą. Komitetas mano, kad šis noras pilnai pasisekė įgyvendinti, nes Dainų šventės eigoje, susiorganizavo nauji chorai, atsirado nauji vadovai, sugrįžo senieji choristai ir iš viso padaugėjo choristų skaičius; ten, kur jau buvo chorai beįsyrą, vėl pradėjo dirbti su nauja energija. Chorai buvo praturtinti ir nauju repertuaru. Tai ir buvo pagrindinis komiteto noras, nes ši šventė buvo ruošta savųjų jėgų sustiprinimui. Apie šventę rašė gana plačiai ir amerikiečių spauda, tarp jų

ir Congressional Record.

3. Dainų šventės repertuarą sudarė specialii muzikų komisiija, parinkdama šventei dainas. Tą repertuarą išleido LB Chicagos apygardos valdyba. Repertuarą gavo visi chorai nemokamai. Tuo buvo praturtintas lietuviškų dainų lobynas.

4. Komitetas jaučė didžiulę spragą naujų lietuviškų dainų srityje. Kad nors dalimi būtų užpildytas šis trūkumas, komitetas paskelbė konkursą mišriai dainai. Konkursui buvo atsiųsta 19 kūrinių. Juri komisija premijavo 2 dainas. Siam konkursui buvo atsiųsta vertingų kūrinių, kurie ateityje bus mieliai dainuojami mūsų chorų.

5. Komitetas atidžiai ieškojo salės visoje Chicagoje, kurioje tilptų didesnis skaičius žmonių. Kadangi nebuvo rasta nė vienos šaltu oru aprūpinamos salės, buvo ieškoma tokios, kuri nebūtų labai brangi, nes komitetas tada neturėjo nė vieno cento Dainų šventės reikalams. Koncertinės salės, kurioje tilptų didelis skaičius žmonių, irgi nerasta. Buvo galima gauti 3 sales: Chicagos stadioną su 25 tūkstančiais vietų, skerdyklų amfiteatrą su apie 8 tūkst. vietų ir kolizejų. Stadionui atpuolus, teko pasirinkti iš dviejų paskutiniųjų. Jų abiejų struktūra beveik vienoda, o amfiteatras tris kart brangesnis. Pasitikiėti neturimais fondais ar mecenatais tada jokiū būdu dar nebuvo galima. Pasitarus su ekspertais, ir buvo nutarta imti kolizejų su mažesne pinigine rizika. Po to tuoju buvo pasirašyta sutartis, įmokant 500 dol., kurie buvo gauti iš LB Chicagos apygardos valdybos.

6. Dainų šventės laikas — liepos 1 — buvo parinkta neatsitiktinai. Pirmiausia, šventės negalima buvo rengti rudenį — rugsėjo pirmomis dienomis, nes vasaros metu chorai atostogauja ir joks pasirušimas neįmanomas. Pavasaris irgi nepatogus, nes daugelis chorvedžių dirba mokyklose ir negali išvykti. Vasaros pradžia yra patogiausia, nes daugelis tuo metu jau atostogauja ir gali išvykti toliau. Ir choristams yra daug lengviau gauti leidimus iš darboviečių arba tuo metu imti tikras atostogas. Kitu metu laiku tai būtų beveik neįmanoma padaryti, nes reiktų praleisti 3 ar 4 darbo dienas. Šie motyvai apsprendė už liepos 1 kaip tinkamiausią šio masto šventei. Be to, chorai buvo atsiklausti specialia anketa, ir jie patys pasisakė už liepos 1.

7. Komitetas nieko negalėjo padaryti dėl karščio, kuris buvo rekordinis ilgų metų eilėje. Salėje gėrimus pardavinėti varžė salės administracija, ku-

CARIN CONE, 16 metų, iš Ridgewood, N. J., gera plaukikė atstovaus amerikiečiam pasauliui šje olimpiadoje, kuri bus Australijoje.

ri yra surišta su unijomis. Rengėjai neturėjo teisės šios rūšies palengvinimų įvesti.

8. Fanfarų orkestras buvo angažuotas, reikalaujant kai kuriems dirigentams. Komitetas muzikinių reikalų nespren-dė, nes tie reikalai buvo palikti komisijoms ir nei vieno posėdžio nei su dirigentais nei su kitais muzikais nebuvo.

9. Komitetas ypatingai vertina lietuviškosios spaudos ir radijo programų gražų ir taurų bendradarbiavimą berengiant šią šventę. Visa lietuviški spauda ir radijai talkino ir su nuoširdumu padėjo.

10. Aukos buvo renkamos tam, kad, turint prieš akis milžiniškas išlaidas, nebuvo galima išdrįsti rizikuoti vien bilietų išpirkimu. Tautiečiai jautriai atsiliepė į bendrąjį mūsų reikalą ir tai yra puikus vienybės ir tautinio jausmo pareiškimas svarbiausiems mūsų tautos darbams. Tik šiuo būdu ir tebuvo galima surengti šią šventę. Šventės piniginių atskaitomybę tikrins specialii revizijos komisija. Jos aktas bus skelbiamas visuomenės žiniui.

11. Dainų šventės komitetas visur ir visada vadovavosi visuomeniškumu ir bendrumu, jog šventė yra visiems lietuviams. Todėl srovinių nusiteikimų rengėjų tarpe nebuvo. Tai buvo vienintelis kartas, kur buvo sujungtos visos lietuvių kartos, visos jėgos, pažūros ir profesijos. Pats komitetas dirbo negalvodamas apie bet kokią garbę ar atlyginimą. Daugel kartų reikėjo atsisakyti nuolatinio savo pragyvenimo šaltinio. Komitetas baigs savo darbą, kai bus suvestos visos sąskaitos.

12. Komitetas laiko Dainų šventę pasisekusia. Trūkumų, aišku, kaip ir visur, taip ir čia buvo. Bet kur jų nėra. Su didžiausiu nuoširdumu tariame aciu Dainų šventės mecenatams, aukotojams, parapijų klebonams, ateit, skautams, klubams, draugijoms, organizacijoms, daktarams, galestingosioms seselėms, redakcijoms, komisijų nariams, o ypač Lietuvos Bendruomenai, kuri įtemptai rinko aukas ir padėjo darbu; ir visiems bent kuo nors prisidėjusiems prie Dainų šventės rengimo. Atskirai tenka paminėti lietuvių visuomenę, kuri gausiai atsilankė ir iš visų bū-

dų išgelbėjo komitetą, tuo sustiprindama lietuviškąją dainą.

Baigiant šį pranešimą, komitetas su dideliu dėkingumu ir giliu įvertinimu prisimena visus choristus, dirigentus, chorų valdybas dalyvavusias Dainų šventėje. Choristų nuostabus pasiaukojimas, pasiryžimas ir kantrumas, šiandien paliko pavyzdžių visiems, kaip reikia dirbti laisvos Lietuvos gerui. Jiems garbė ir lietuviškos širdies padėka!

Vardan tos Lietuvos, Vienybė težydi!

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

SALESMAN WANTED
SALESMEN SOLICITORS — Full or part time, day or evening, to call on Catholic institutions. High commissions, with car 50%; without, 40%. All ages.
A-1 FLOOR MACHINE CO.
2309 Third Ave. N. Y. C.
(Near 125th St.)

Jei nori ką paskelbti skambink telefonu: **Glenmore 5-7068** DARBININKE.

Mašinistai, A
(visiems darbam)
Engine Lathe Hand, A
Drill Press Operator, A
Reikia turėti pažymėjimą, kad bent 10 metų esi dirbęs prie precizinio darbo
● Pastovus atlyginimas,
● Atlyginimas priklauso nuo kvalifikacijos
● Bendrovė duoda paramą, jei prireikia pasimokyti.
● Rūpinamas gydymu, pensija ir apdrauda
Kreiptis į V. T. PIDGEON
BULOVA WATHC CO.
75—20 Astoria Blvd.
Jackson Heights, L. I.
Išlipus požeminio traukinio stotyje 74 St. ir Roosevelt Ave. sėsti į autobusą Q—47, kuris nuveža iki fabriko.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

**A HAVEN FOR
HAYFEVER SUFFERERS**

SONATA MOTEL
2703 Atlantic Ave.
Phone Wildwood 2-5055
Block to Beach, near all Churches and Amusement Center. Offers the finest in modern resort accom. Room-controlled music. Bathing. Free Parking. Reasonable rates.
BOB A. LUGLIO, Prop.

NURSING HOME
KINGSBRIDGE HEIGHTS NURSING HOME
Complete Care for Aged Chronics and Convalescents
Reasonable Rates
3422 Cannon Pl. Bronx 63, NY
KI 8-0790

DISPLAY
UPHOLSTERY SLIP COVERS
Fine custom work at low prices for free estimates call **JOHN McHALE**
In Long Island HOllis 8-5773
In New York TRafalgar 6-1712
Webbing jobs done in home.
No Extra Charge for Foam Rubber.

HELP W. MALE
JEWELRY CRAFTSMEN
Opportunity in modern shop for jewelers and setters, skilled in fashioning hand-made Write Tiffany & Co. 727 5th diamond platinum jewelrv.

YOUNG MEN — 16—18. Deliver packages full time, 9 A. M. to 6 P. M., 5 days a week. Good pay. Applications now being accepted for work starting Sept. 1.
— Apply —
105 West 56th St.
New York City

LITTLE FLOWER PARISH
2 family calder brick, possession 5 rm. apt., plus \$85 rent income. Modern kitchens and baths, automatic heat, 2 car garage, screens, storms. Asking \$18,500. Good Sheherd Parish. Brick 1 family, semi-detached. Need paint job. Oil heat, 1 car garage. Asking \$14,000.
BROOKLYN HOME SALES
1491 Flatbush Ave.
GEDney 4—2960.

BAYSIDE
Attractive colonial, center hall. Brick and frame, 4 bedrooms, sunrm, livingrm, diningrm, 2 kit chens, 2 baths, Hollywood shower, lavatory. Refrigerators, stoves, free zer, washing machine, etc. Venetian blinds throughout. Excel. neighborhood in Catholic area. Beautiful surroundings, including large garden adjoining—suitable for building another house. Owner leaving city. BA 4—0432.

REAL ESTATE
IDEAL FOR RETREAT HOUSE
RETIRED PRIEST HOUSE
CATHOLIC CAMP
SCHOOL OR COLLEGE
NEW BRUNSWICK (6 mil. south) N. Y. commuting country estate for sale. 200 years old, oil heat, 7 bedrooms, 7 downstairs rooms, 2 complete bathrooms, 1 washroom. 2-car garage, barn space and facilities. Concrete swimming pool filtered. Patio, bath house, 93 acres. Highway and country road frontage. Wooded area, brook. CHarter 7-5621.

STATEN ISLAND. 2 familijny dom, 5 pokojow i lazienka na parterze, 3 pokoje i lazienka na pietrze. Caly pusty. Ogrzew. olejem, garaž, 2 wejścia. Wlaśc. HO 6-1618. (OE)

SULLIVAN COUNTRY tourist or rest home near Catholic Seminary. 14 rooms, 11 bedrooms, living room, dining room, kitchen, 2 1/2 baths, large porch, oil heat, 7 acres, immaculate, furnished, 2-rm. bungalow, garage. Delaware River at door; shopping and railroad close by; beautiful grounds. Sickness compels sale. Price \$22,500. Terms, Henry J. Meyer, Smallwood, N. Y. Phone White Lake 239.

BAYSIDE, L. I. Income Producing 2 family corner 60x100 detached, modern, five rooms each apt. Both available. G. E. oil heat, play room in basement, 2 refrigerators, alumin storms and screens, venetian blinds patio, 2 car garage, private entrance each apt. Near catholic schools and churches. Convent location. \$29,500, terms. Bayside 9-2636.

REAL ESTATE
COLONIAL BRICK
FOR \$21,500
MALVERNE — New Colonial brick and cedar shingle, located on a beautiful tree-lined street, near Our Lady of Lourdes Church. Side hall; brick wood-burning fireplace; Plaster walls, 6 large rooms, 1 1/2 tile baths, bow window; garage; patio; hot water heat. \$21,500 Builder at 56 Nassau Blvd. Malverne L. I., N. Y. LYnbrook 3-5423.

MT. ST. VINCENT AREA
11 lots, approx. 28000 square feet, between Lieb g and Riverdale Ave. Riverdale, N. Y. \$22,500, terms, near catholic college.
PALUMBO
TU 2-1962

GARDEN CITY, L. I.
St. Joseph's Parish, 3 bedrooms, 1 1/2 baths, carpeting, finished basement, pine dem, barbeque, attached garage, extras, low taxes. Asking \$24,500. PI 1-1781.

BELLEROSE — Attractive 4 bedroom house- 60x100, 2 car garage, fireplace, extras. \$15,900. PRimrose 5-2710.

SARATOGA SPGS, N. Y. Resort. 50-rooms hotel, furnished, two buildings which could be made into rooms. 12-room house on grounds. 18 acres, good business. Can be made into a convalescent home. Retreat House, Catholic Boys or Girls School. Near St. Clement's Retreat House. Duder Ranch. Reasonable. Phone 291 — or write Susan Weldy.

VILNONĖS MEDŽIAGOS LIETUVAI
IVEŽTOS IR VIETOJE GAMINTOS
● Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
● Šilkiniai, rayoniniai, medvilniniai kavinai, vilnų audekai. Yardais ir gabalais.
● Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
● Geriausias rūšys, prieinamos kainos.
(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)
SAMUEL BECKENSTEIN, INC.
TRYŠ DIDELES KRAUTUVĖS
118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C.
GRamercy 5-4525
Closed Saturday, open Sunday 9 A.M. to 6 P.M.
Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesčiam trumpas kelias iki Orchard St.

TALARSKI
FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subvimai, kopijos it t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi allejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbas nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institutu, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

PER RADIJĄ I LAISVĖ!

Jau 15 metų

Lietuviškas žodis ir daina skamba Lietuvos atsiminimų bangomis didžiojo New Yorko New Jersey ir Connecticut Lietuvos primindami mūsų kovojančia tėvyne

ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val.p.p.
stotis **WEVD 1330 KIL.** IR

DIREKTORIUS **979 MCG. (EM)**

STUKAS
1264 White Str. Hillside, N.J.
Waverly 6-3325

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininko tradicinis piknikas įvyks rugsėjo 2 d., sekmadienį, Lindena, Laisvės parke. Jau padaryti visi pasirėngimai. Šeiminiškės iš Lindeno ir Elizabetho visus mielai vaišins. Šokiams gros lietuviškas Eddie Andrews orkestras. Į pikniką iš visų apylinkių rengiasi atvykti daugel svečių.

Brooklyniečių patogumui eis autobusas nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios (N. 5th ir Havenmeyer St.) 2 val. po pietų. Kelionė ten ir atgal \$1.75.

Kęstutis Kudžma atsitarnaves kariuomenėje ir sugrįžęs į New Yorką, dabar studijuoja Fordhamo universitete klinikinę psichologiją.

Dail. K. Zoromskis, iki šiol gyvenęs Chicagoje, nuo rugsėjo 11 persikelia į New Yorką. Čia Caton Rose Institute of Fine Arts bus dėstytoju. (Toje mokykloje dirba ir dail. V. K. Jonynas).

Dail. K. Zoromskiu nuo rugsėjo 21 reikalingas didesnis kambarys. Geriausia būtų kur nors Jamaica, Richmond Hill ar Woodhavene. Tuo reikalu skambinti į Darbininko redakciją: GL 5-7281.

Reikalingas butas nedidelei šeimai. Kas turėtų išnuomoti arba žinotų išnuomojamą prašomas skambinti Darbininko redakcijai telefonu GLenmore 5-7281.

Šv. Jono universitetas
Brooklyne šios vasaros semestre įstojo rekordinis studentų skaičius — 3,458. Jiems dėsto 120 pasauliečių, 14 kunigų ir viena seselė.

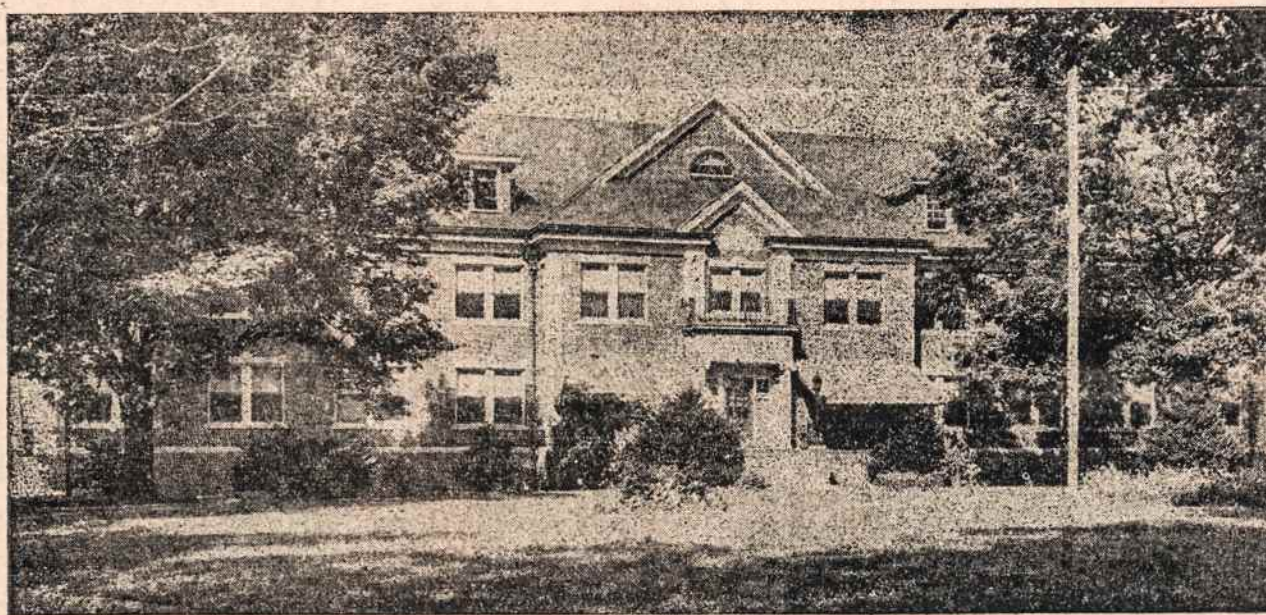
Į skautų stovyklą, kuri yra netoli So. Woodstock, Conn., šeštadienį išvyko apie 70 New Yorko ir Elizabetho skautų. Stovykla tęsis iki rugsėjo 2 d.

Kas važiuotų savaitgalį ar į stovyklos užbaigimą, tam nurodome kelius:

Adresas: Mr. X, c/o Mr. E. Erikson, P. O. Box 1, So. Woodstock, Conn. (trys mylios nuo Putnam, Conn.)

Iš New Yorko - Hartfordo: Wilbur Cross Highway (15 ir 44) iki jų išsiskyrimo, 44 keliu iki Pomferto, iš ten — 93 keliu, kuris įeina į 91 kelią, nuo ten apie 500 metrų iki pirmo keliuko į dešinę.

Iš Bostono - Worcesterio: 12 keliu iki Webster, Mass., iš ten 197 keliu iki 93 kelio, kuriuo vyksite iki Woodstocko. Nuo ten rasite ženklus, vedančius į stovyklą.

BROCKTONO vienuolyno pagrindiniai namai.

VISI KELIAI VEDA TIESIAI Į BROCKTONĄ

Nuo pavasario visi keliai suka į lietuvių dienas, susiaritinimo šventes, piknikus, stovyklas ir vasarvietes, bet artėjant rudenii lieka tik **vienas kelias** ir jisai veda į **Brocktoną**. Kas nežino to batų miesto, prisiglaudusio prie Bostono? Kai kas jį vadina tiesiai "Bostono miegamuoju", nes čia daug žmonių turi savo gražias sodybas, o dirba Bostone. Brocktonas, sakoma, apauna kone visą Ameriką. Bet Amerikos lietuviams ir su dailiais Brocktono batais nebūtų linksmas vaikščioti, jeigu jie žino-

tu, kad Brocktone trūksta vieno dalyko. Atspėkite kokio? Važiukime į Brocktoną tuo vieninteliu rudens keliu, kuris veda į Brocktono **senąjį rėmėjų šventę**, ir ten sužinosime. Ten paaiškės, kad nuolat gražiai auga Nukryžiuotojo Jėzaus seserų būrys nebetelpa savo vienuolyno kambaryje, iš kurio padaryta koplyčia. Jei katalikam ir nereikia, kaip

mahometonam, batų nusiauti įeinant į koplyčią ar bažnyčią, tai toje seserų koplyčioje beveik reikėtų nusiauti ir šiltesnius rūbus nusisiausti, nes taip ankšta, jog tuojau alpu darosi. Čia jau ir artimo meilė neleistų alpinti seserų, kurios ir taip privargsta dirbdamos lietuviškose mokyklose, parapijose ir senelių prieglaudose. Rodos, reikalas aiškus, žodžių užtenka.

Taigi vienas kelias rugsėjo 3, Darbo šventėje, veda į rudeninį lietuvių sąskrydį Brocktone. Galima garantuoti, kad Darbo šventės niekur kitur linksmiau ir smagiau nebus galima praleisti, o seserim bus didelė parama. Laukiami visi ir iš visur. K.Ž.

PADEKA

Jau antrą vasarą teko vasaroti Kennebunkporte, Me., lietuvių pranciškonų vasarvietėje. Jei sveiki būsim, ir kitais metais ten vyksime ieškoti poilsio.

Mano dvi atostogų savaitės nejučiomis prabėgo toje nepaprasto gamtos grožio apsuptyje aplinkumoje. Saulės ir tyro oro čia semkis riekščiomis. Ilgai neužmiršim lietuvių pranciškonų svečiams rodomos meilės, vaišingumo ir rūpestingumo. Tai ne tušti pagyrimo žodžiai. Tai patyriau ne vien aš, bet tai sako kiekvienas bent kiek viešėjęs Kennebunkporte, Me., padangėje.

Mano žmonos ir savo vardu tėvam ir broliukam pranciškonam tariau lietuvišką acū už taip jaukiai Jūsų kieme praleistas atostogas.

Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y.

NEW YORKE vienoje laboratorijoje jau bandomas telefonas su televizija.

REIKALINGA VIRĖJA
Lietuviškai klebonijai New Yorko apylinkėje reikalinga virėja, Teirautis Darbininko administracijoje.

ISNUOMOJAMAS

kambarys su apšildymu vienam asmeniui. Galima naudotis virtuve ir vonia, o aukštas. Kreiptis rytais nuo 12 val. iki 2 val. ir vakarais nuo 6 v. iki 7 val. Adresas: 60—74 56 St., Maspeth 78, N. Y., 3 aukštas.

Lietuvos atsiminimo radijo žinios

Rugsėjo 8 Lietuvos Atsiminimų radijas, kuriam vadovauja Jokūbas Stukas, pradeda 16-tuosius transliavimo metus. Ta proga radijo klausytojai iš WEVD stoties (1330 kil., ir 97.9 metg.) 4:30 iki 5:30 val. p.p. išgirs specialią programą — vaizdelį iš Lietuvos partizanų gyvenimo. Išpildys New Yorko skautai vyčiai — Juozas Lapurka, Arnas Bobelis, Jonas Ulėnas, Edvardas Liogys ir Romas Kezvs. Dainoms talkininkauja New Yorko skautu vyčiu oktetas. Vaizdelį parašė ir režisavo R. Kezvs.

Rugsėjo 9 įvyksta metinis, didžiulis piknikas erdviame Royal Gardens Parke — 990 East Hazelwood Avenue, Rahway, N. J. Pradžia — 1 val. p. p., šokiai nuo 4 val. po pietu. Bus renkama karališkoji šeima ir kitokių įvairenybių. Šis tradicinis parengimas pasižymi ne tik publikos įvarumu ir gausumu, bet taip pat lietuviška nuotaika.

Rugsėjo 8 New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstybių lietuviai turės progos pa-

matyti ketvirtąją lietuvišką televizijos programą, vad. Jokūbo Stuko. Ji bus duodama Tautos šventei paminėti 6:30 val. vak. iš 13-tojo kanalo (WATV stoties). Bus rodomas baletas "Jūratė ir Kastytis", šoks Stasys Modzeliauskas ir Adelė Ceraškaitė DeAngelo, reklamuos Birutė Macežinskaitė, akompanuos Al. Mrozinskas. Kviečiamas ir operetės choras iš Brooklyno su savo šokėjais dalyvauti šioje TV programoje.

Nuo rugsėjo Liet. Atsim. radijo progerama bus duodama **nauju laiku!** Ją bus galima išgirsti kiekvieną šeštadienį tarp 1 ir 2 val. p.p. Tikimasi, kad šis laikas bus visiems patogesis.

Šiomis dienomis Rūtos dainos ansambliu naujam sezonui išsirinko naują valdovą, kurion įeina pirm. K. Daugėšis, vicepirm. Aloyzas Rudzitas, sek. Eleanorą Jenušienė, išd. Rita Mickevičiūtė. Administratorius yra Liudvikas Stukas, dirigentu lieka muz. Algirdas Kačanauskas.

J. B. SHALINS ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
81-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

EVERgreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentinis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalavimai: Tel. TR 6-6434

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Nervin
Alexander's Nervinė veikia nuo viso kūno nervų netvarkin gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimitimo, isterijos ir bemigės, išgąščio ir karščiavimų, žirdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spigimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. EVERgreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y. EVERgreen 7-8247.

DARBININKO METINIS PIKNIKAS

Bus dainos ir šokiai, grojant EDDIE ANDREWS orkestrui

RUGSĖJO

2

SEKMADIENĮ

Visus lietuvius iš plačios New Jersey bei New Yorko apylinkės maloniai kviečiame atvykti į šį mūsų laikraščio parengimą. Brooklyniečių patogumui eis autobusas nuo Apreišk. par. bažnyčios (N. 5th ir Havenmeyer St.) 2 val. popiet. Kelionė ten ir atgal \$1.75.

LIETUVIŲ

LAISVĖS

PARKE

LINDEN, N. J.

Pradžia 2 val. popiet

Įeinant aukojama 75c.